

ДО СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ГРАД СОФИЯ

КОНЦЕПЦИЯ

за стратегическо управление на ОКРЪЖЕН СЪД - МОНТАНА

изготвена от

Димитрина Николова Младенова -
съдия в Окръжен съд град Монтана,

кандидат в конкурса за заемане на длъжността

АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ - ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОКРЪЖЕН
СЪД - МОНТАНА, обн. в ДВ бр. 27/17.03.2026 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. Лична мотивация за заемане на длъжността.
- II. Анализ и оценка на състоянието на Окръжен съд
Монтана. Достижения и проблеми в досегашната му дейност.
  1. Характеристика;
  2. Кадрова обезпеченост-магистрати и служители;
  3. Материално-техническо и информационно осигуряване;
  4. Финансово управление и стандарти.
  5. Кратки данни за дейността на Окръжен съд – Монтана.
  6. Общ преглед на дейността на районните съдилища в
района на Окръжен съд – Монтана.
  7. Обществено доверие, комуникация с медиите,
образователни програми.
- III. Цели за развитие на Окръжен съд - Монтана и мерки за
тяхното достигане.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА - ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

На основание чл.194а ал.2, пр.2 и чл.194б ал.1 т.2 от Закона за съдебната власт предлагам на вашето внимание своята концепция за стратегическо управление на Окръжен съд - Монтана, в качеството ми на кандидат за длъжността „Административен ръководител - председател на Окръжен съд гр.Монтана“. Съдържанието е съобразено с изискванията на чл.47 ал.5 т.6 от Наредба № 1 от 09.02.2017г, с последни изменения с ДВ бр.107 от 29.12.2023г.- относно личната ми мотивация за заемане на длъжността, с изложение на анализ и оценка на състоянието на Окръжен съд – Монтана, очертаване на достиженията и проблемите в досегашната дейност на съда и набелязани цели за развитието и мерки за тяхното достигане.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

Участието ми в обявения конкурс бе мотивирано от подкрепата и доверието на моите колеги, от редица развили се събития и обстоятелства, които имах възможност да подложа на анализ и преценка в период от няколко седмици. До този момент не съм обмисляла подобна стъпка, но тяхната увереност в професионалните ми качества и опит ме задължава да поема тази отговорност. За мен административният ръководител трябва да бъде професионален авторитет, а не формален администратор. Лидерството се изразява в носене на отговорност, а не в упражняване на власт. В хода на професионалната си дейност съм имала възможност да работя с изключителни професионалисти – магистрати, които със своята компетентност, почтеност и отдаденост на съдебната професия са оставили траен отпечатък върху начина, по който разбирам ролята на съдията и съдебната институция. Именно такива професионални авторитети оказаха влияние върху намерението ми да изготвя настоящата концепция и да поема отговорността да се кандидатирам за административен ръководител. Убедена съм, че ефективното управление на съда изисква не само добри организационни умения, но и ясна визия за развитието на институцията, основана на принципите на независимостта на съдебната власт, професионализма, колегиалността и прозрачността. Председателят на съда следва да създава условия за спокойна и професионална работа на съдиите и съдебните служители, като същевременно гарантира ефективна организация на правораздавателната дейност. Убедена съм, че председателят на съда трябва да бъде обединяваща фигура, която чрез открит диалог, взаимно уважение, почтеност и професионализъм създава среда на доверие, колегиалност и високи професионални стандарти.

Имам 27 години юридически стаж, изцяло като съдия. Завърших висшето си образование по специалността „Право“, в УНСС-София, след

успешно полагане на държавните изпити по публичноправни, наказателни и гражданскоправни науки. На 23.02.1998г. пристъпих в сградата на Съдебна палата Монтана в качеството си на „съдебен кандидат“, за полагане в звената на органите на съдебната власт на изискуемия /съгласно Наредба, отменена с ДВ бр.55 от 15.07.2022г, приета с ПМС№ 75 от 05.04.1996г./ едногодишен стаж по чл.163 ЗСВ /отм. ДВ бр.64 от 07.08.2007г./. След полагане на практико - теоретичния изпит по чл.165 ал.2 от ЗСВ, почти веднага на 07.02.2000г., бях назначена на длъжността „младши съдия“ в Окръжен съд Монтана, след спечелен конкурс. Тогава констатирах, че в съда между съдии и служители отношенията са на разбирателство и уважение, в спокойна работна среда. Встъпих като съдия в Районен съд Монтана на 01.08.2001г. Двадесет и една години и четири месеца съм била съдия в този съд /до 01.12.2022г./. Разглеждах наказателни и административнонаказателни дела. В годините съм разглеждала и малък брой граждански дела. През тези години последователно израснах професионално на място до ранг „съдия във ВКС и ВАС“.

Стремежът ми за личностно развитие и израстване ме мотивира да кандидатствам в обявения конкурс от ВСС за съдия в „Наказателно отделение“ в Окръжен съд Монтана. Встъпих в длъжност „съдия“ в Окръжен съд – Монтана на 01.12.2022г, след като бях назначена с решение на Съдийската колегия на ВСС по протокол от 08.11.2022г, т.10, т.4 след спечелен конкурс с оценка 5.98.

Работата ми като съдия ми носи професионално удовлетворение и убедено мога да заявя, че подхождам към присъщата й отговорност с професионализъм и отдаденост, стремейки се непрекъснато да усъвършенствам квалификацията си. Активното ми участие като районен съдия в комисия по атестиране на съдебни служители, председател на комисия за веществени доказателства, проверка на служби „Архив“, „Бюро съдимост“ и „Деловодство“, участие в комисии за провеждане на конкурси за избор на съдебни служители, предоставената ми възможност със заповед от председателите на съда да разпределям постъпилите наказателни дела при тяхно отсъствие в деловодни системи САС и ЕИСС, активното ми участие в помощни атестационни комисии в Окръжния съд, както и конкурсни комисии за назначаване на съдебни служители, ми предостави възможност да познавам личните и професионални качества на преобладаващата част от съдиите и съдебните служители на окръжно и районно ниво.

Участвах и в конкурсна комисия за избор на „младши съдии“ по обявен конкурс от ВСС. Изготвения от мен наказателен казус по дело на Окръжен съд – Монтана бе изтеглен и използван в конкурсната процедура, като срещу него не бяха подадени възражения или жалби, което приемам като признание за неговата юридическа прецизност и баланс. Конкурсът финализира успешно.

Нямам управленски опит, тъй като не съм заемала такава длъжност, но смятам, че имам подходящите лични качества, които в съчетание с

професионалния ми опит на съдия, биха помогнали да изпълнявам по възможно най-добрия начин задълженията си.

Имам за цел да дам на всеки един от работещите съдии и служители усещането, че е ценен като човек и професионалист, да осигуря атмосфера, в която с желание и всеотдайност всички да изпълняваме задълженията си, да бъдем част от един наистина работещ екип. Наясно съм както с възможностите си, така и с трудностите, които са неизменно и присъщо свързани с високата отговорност на длъжността. Най-важното за мен в управлението на съдебната институция е диалогът с колегите. Винаги съм считала, че административният ръководител не следва да бъде дистанцирана фигура, а част от съдийската общност – човек, който чува, обсъжда и търси решения съвместно с колегите. Вярвам, че устойчивите управленски решения се постигат чрез професионален разговор, аргументиран обмен на мнения и взаимно уважение.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКРЪЖЕН СЪД – МОНТАНА. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ В ДОСЕГАШНАТА МУ ДЕЙНОСТ.

1. Характеристика

Град Монтана е областен град в Северозападна България, административен и стопански център на едноименните община Монтана и област Монтана. По данни на НСИ населението на града е 35 045 души /към 31.12.2024г./.

Окръжен съд – Монтана е учреден на 1 април 1959г, след като е въведено новото административно делене на страната с окръзи и общини. Първият председател на Окръжния съд е Начо Влъчков, съдът имал и трима членове. Учредяването на Окръжения съд обаче е само стъпка в дългата история на правораздаването в Монтана и селища, съществували на това място през вековете.

През март 1946г. временната общинска управа приема четиригодишна програма за развитието на Михайловград /сега Монтана/, в която е включен и строеж на Съдебна палата. Първа копка за Съдебна палата обаче е направена чак през 1967г. – сградата е разположена на ъгъла на улиците „Васил Левски“ и „Васил Коларов“. Палатата е проектирана с четири етажа със съдебни зали, адвокатски кантори, помещения за администрацията, прокурорите и тържествена зала.

Новата Съдебна палата, в която и днес се помещава Окръжният съд, е открита тържествено на 30 януари 1970г. от министъра на правосъдието тогава Светла Даскалова.

Съдебният район обхваща три районни съда - РС Монтана, РС-Лом и РС-Берковица.

2. Кадрова обезпеченост-магистрати и служители

Щатната численост на магистратите към настоящият момент в Окръжен съд Монтана е с утвърден щат от 11 съдии, от които един административен ръководител, един заместник административен ръководител, осем окръжни съдии и един младши съдия.

Считано от 01.08.2025г. командированата в ТК на АС - София, със Заповед на адм. ръководител - председателя на Апелативен съд – София, съдия Светла Станимирова, е преназначена в Софийски градски съд, съгл. Решение на СК на ВСС по Протокол № 21, т. 7.2 от заседание, проведено на 01.07.2025г.

С цел запълване и функциониране на гражданското отделение на ОС-Монтана, предвид трайното увеличаване на броя на ГД и ТД през последните две години, на мястото на съдия Станимирова, считано от 02.09.2024г. със заповед на адм. ръководител - председателя на Апелативен съд - София е командирована съдия Албена Георгиева Александрова - Миронова, съдия в РС-Лом.

Младши съдия Александра Красимова Нанова с Решение по протокол № 36/09.12.2025г, т.1.19, СК на ВСС, на основание чл.160, във връзка с чл. 243 от ЗСВ, е назначена на длъжността „съдия“ в Районен съд - Монтана, считано от 03.01.2026г, като от същата дата напуска длъжността „младши съдия“ в Окръжен съд - Монтана.

Към момента в Окръжен съд Монтана са обособени две отделения - гражданско и наказателно, като съдиите от наказателно отделение разглеждат наказателни, административно-наказателни дела и частно - наказателни дела и осъществяват правораздавателната си дейност в първоинстанционни и въззивен състав. Съдиите от гражданско отделение на Окръжен съд Монтана разглеждат гражданските, търговските и фирмените дела и правораздават в 5 еднолични и 2 въззивни състава. В случай, че съдия не може да участва по дело от съответното отделение и не може да се сформира състав, то съдия от другото отделение участва в състава.

Разпределението на съдиите по отделения е както следва:

Наказателно отделение, в което работят съдиите Милена Бранкова - Председател и ръководител на наказателното отделение на съда и съдиите: Диана Кузманова, Олег Софрониев, Костадин Живков и съдия Димитрина Николова;

Гражданско отделение, в което работят съдиите зам.председателят и ръководител на гражданското отделение Аделина Троева и съдиите Аделина Тушева, Елизабета Кралева, Таня Живкова, съдия Албена Миронова и младши съдия Нанова до 03.01.2026г.

В Окръжен съд Монтана не е сформирано Търговско отделение, поради твърде малкия брой на наличния съдийски щат. Всички търговски дела / вкл. и делата за несъстоятелност/ се разпределят на случаен принцип чрез ЕИСС измежду всички съдии от Гражданското отделение на съда.

Всички съдии в Окръжен съд Монтана са с ранг „съдия във ВКС и ВАС“ и с „много добра атестация“ от последното им атестиране. Според

изискванията на ЗСВ, съдиите от ОС Монтана не подлежат повече на периодични атестирания, тъй като при последните две такива са получили „много добра“ оценка.

Щатната численост на съдебната администрация в Окръжен съд Монтана е от 25 съдебни служители, и съгласно изискванията на Правилник за администрацията в съдилищата и Класификатора на длъжностите в органите на съдебната власт са разпределени както следва: Ръководни длъжности 2 броя, от които Съдебен администратор-1бр и Главен счетоводител – 1бр; Специализирана администрация 16 броя, от които Съдебен помощник-1бр, Съдебен деловодител-7бр, Съдебен секретар - 4бр, Съдебен архивар-1бр, Призовкар-3бр; Обща администрация 3 броя, от които Системен администратор -1бр, Връзки с обществеността – 1бр, Управител сгради-1бр; Технически длъжности 4бр, от които Касиер-1, Чистач -3бр.

Считано от 21.08.2025г, на основание чл.328, ал.1, т.10 от Кодекса на труда, поради придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по реда на чл. 68 от КСО, както и във връзка с изтичане на срока на отправено на 21.07.2025г. предизвестие е прекратено трудово правоотношение със съдебен деловодител фирмено отделение и регистратура М Е Г

С Решение по протокол № 35/02.12.2025г, т.42.1.3. СК на ВСС съкращава, на основание чл. 30, ал.5, т. 8 от ЗСВ, 1 (една) свободна щ. бр. за длъжност „съдебен деловодител“ по щата на Окръжен съд - Монтана.

Считано от 05.01.2026г., на основание чл.328, ал.1, т.10 от Кодекса на труда, поради придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по реда на чл. 68 от КСО, както и във връзка с изтичане на срока на отправено на 05.12.2025 г. предизвестие е прекратено трудово правоотношение с Пс А А - „Управител сгради, той и шофьор, той и орган по безопасност и здраве при работа, той и длъжностно лице, създаващо организация и осъществяващо контрол за спазване на правилата и нормите за пожарна безопасност“. В изпълнение на Решение на Комисия „Съдебна администрация“ към СК на ВСС по Протокол № 30, т. 1.4. от заседание, проведено на 17.12.2025 г., считано от 05.01.2026 г., същият съдебен служител П. А А е назначен на длъжността „Управител сгради“ при условията на чл. 68, ал. 1, т. 4 от КТ за срока до заемането ѝ чрез конкурс.

В Окръжен съд Монтана няма щат на съдебен регистратор, въпреки, че има обособена регистратура, която се намира на партерния етаж.

Със Заповед на Председателя са възложени на определени служители и допълнителни функции - да бъдат „съдебен деловодител- регистратура“.

Подробна справка относно допълнително възложените функции на отделните служители се съдържа в следната таблица:

№	Основна длъжност	Възложени допълнителни дейности
1	Съдебен администратор	той и административен секретар, той и служител по сигурността на информацията, той и лице осъществяващо предварителен контрол преди поемане на задължения/извършване на разходи. Участва и в ПДЕК по ЗНАФ за оценка на ценността на документите (архивните дела).
2	Главен счетоводител	Той и „човешки ресурси“
3	Съдебен помощник	Преглед на делата преди архивиране, изготвяне на проекти за съдебни актове по граждански дела и проекти за становища по тълкувателни дела, обобщаване на съдебната практика
4	Системен администратор, първа степен	той и администратор на КИС/М, той и ръководител на ОРЕ на КИС
5	Връзки с обществеността	Работа и по ЗДОИ и по образователната програма с ученици, координатор към Медиационен център на ОС Монтана
6	Управител сгради	той и шофьор, той и орган по безопасност и здраве при работа, той и длъжностно лице, създаващо организация и осъществяващо контрол за спазване на правилата и нормите за пожарна безопасност
7	касиер	Дейности, свързани с оформяне на документите и отчетността по отсъствията на съдиите и съдебните служители
8	Съдебен секретар	Той и статистик, той и съдебен деловодител-регистратура той и служител по сигурността на КИС/М, той и в състава на ОРЕ на КИС/М
9	Съдебен секретар	Той и статистик, той и съдебен деловодител-регистратура
10	Съдебен секретар	Той и статистик, той и съдебен деловодител-регистратура, той и заместник завеждащ регистратура за класифицирана информация
11	Съдебен секретар	Той и статистик, той и съдебен деловодител-регистратура
12	Съдебен деловодител с място на работа в служба „деловодство“	Съдебен деловодител и на регистратура
13	Съдебен деловодител с място на работа в служба „деловодство“	Съдебен деловодител и на регистратура

№	Основна длъжност	Възложени допълнителни дейности
14	Съдебен деловодител с място на работа в служба „деловодство“	Съдебен деловодител и на регистратура; лице, отговарящо за защита на личните данни
15	Съдебен деловодител с място на работа в служба „деловодство“	Съдебен деловодител и на регистратура
16	Съдебен деловодител с място на работа в служба „архив“	Съдебен деловодител и на регистратура
17	Съдебен деловодител с място на работа в служба „архив“	Съдебен деловодител и на регистратура, той и завеждащ регистратура за класифицирана информация
18	Съдебен деловодител в служба „архив“	Съдебен деловодител и на регистратура, той и администратор по сигурността на КИС/М, той и в състава на ОРЕ на КИС/М
19	Съдебен архивар	Той и деловодител на регистратура, той и завеждащ учрежденски архив
20	призовкар	
21	призовкар	
22	призовкар	
23	чистач	той и курьер
24	чистач	той и куриер
25	чистач	той и куриер

Видно от горната таблица, на почти всички съдебни служители са възложени допълнителни функции за длъжности, с които съдят не разполага, което допълнително ги натоварва, а е налице необходимост да им се осигури нормална натовареност и оптимални условия за безупречно изпълнение на задълженията им. Задачите на специализираната администрация са значително увеличени, предвид работата им на „хартия“ и в „електронен вариант“, задълженията им за сканиране на всеки новопостъпил документ, обезличаване на личните данни в постановените съдебни актове и др. Реална е необходимостта от откриване на длъжност „координатор на медиационни срещи“, предвид множеството функции, вменени на този служител и стартирането на медиационните срещи по предвидените в закона дела.

Предвид ключовата роля на съдебните служители за нормалното функциониране на съдебната администрация и отчетливия недостиг на кадрови ресурс в тази категория персонал, намирам за необходимо

оптимизиране на щатното разписание. В тази връзка считам за целесъобразно една от трите щатни бройки за длъжността „чистач“ да бъде трансформирана в щатна бройка за длъжността „съдебен деловодител – регистратор“. Подобна мярка ще допринесе за по-ефективна организация на работата и по-добро административно обслужване на правораздавателната дейност.

През изминалите три календарни години и до настоящия момент не са налагани дисциплинарни наказания и не са образувани дисциплинарни производства срещу съдебни служители от Окръжен съд - Монтана.

В Окръжен съд Монтана е създадена отлична организация на работа и са установени високи професионални, етични и морални стандарти във взаимоотношенията между магистратите и съдебните служители.

Съотношението между съдийски бройки и численост на администрацията в Окръжен съд Монтана към 31.12.2025г. е била 2.27 /25 съдебни служители и 11 магистрати/.

През м. ноември 2025 г., съгласно правилата на ПАС, е извършено атестиране на съдебните служители от комисия, назначена със заповед на председателя. Всички атестирани служители са получили оценка „Отличен“, което показва наличието на добра мотивация, висока квалификация и отлична организация на работа. Горното намира отражение в демонстрираната от съдебните служители ефективна взаимозаменяемост в случаите на отсъствие на някой от тях.

Като обобщение може да се каже, че щатната численост на съдебните служители е недостатъчна за оптимално, срочно и качествено осъществяване на правораздавателната дейност на съда. Съдебната администрация разполага с необходимите умения и квалификация, за да изпълнява качествено и срочно своите задължения. Нейно намаление обаче затруднява съществено нормалната работа.

В същото време се запазва тенденцията за възлагане на все повече допълнителни функции на служителите, които произтичат от въвеждането на нови практики, изготвяне на нови и различни справки и изпълнение на изисквания на различни нормативни документи, указания на ВСС и други.

Проблемът през последните години, свързан с недостига на съдии, неминуемо води до увеличение на натоварването и до по-сериозния проблем: невъзможността да се запази специализацията по материя при оформянето на въззивните състави. Последното е от особено значение, тъй като акцентът се поставя върху качеството на въззивните съдебни актове, голяма част от които, според процесуалните закони, са окончателни и не подлежат на касационен контрол. Предвид необявяването на конкурси за съдия и за втори младши съдия, проблемът със съдийския щат в ОС Монтана се очаква да е продължителен. Това ще наложи и за в бъдеще стриктна организация при формирането на въззивните състави така, че да се използва наличния съдийски ресурс в рамките на установените правила за случайното разпределение на делата на автоматичен принцип чрез въведената в съда електронна система / ЕИСС/. Очаква се от средата на 2026 г. встъпването на нов младши съдия, което ще даде възможност за нормализиране

натоварването на съдиите в известна степен. Отправено е и поредно искане до СК при ВСС за обявяване на конкурс за заемане на вакантното място в Гражданското отделение на ОС Монтана, на което в момента е командирована съдията Миронова от РС Лом.

В наказателно отделение на ОС-Монтана правораздават петима съдии. Двама от тях имат много сериозни здравословни проблеми и са освидетелствани от ТЕЛК, което налага на Общо събрание на съдиите да се обсъди и определи тяхната индивидуална натовареност при разглеждане на делата. Това предполага те да ползват също и VPN /отдалечен достъп/ до ЕИСС, а аз намирам, че следва да работя с по-висока натовареност. За да съм в помощ на отделението, в което работя намирам още, че не следва да бъде изключвана от дежурствата и следва да продължа да бъде включвана наред с останалите колеги. В тази насока намирам за целесъобразно на основание чл.36 ал.6 от ПАС дейността по случайното разпределение на делата, че може да се възложи на съдебен служител /служители/ въз основа на мотивирана заповед, тъй като това е административно – техническа дейност. Защо е целесъобразно: организационна ефективност - освобождава съдиите и председателя от чисто техническа дейност; бързина - делата се разпределят веднага след постъпването им; административна специализация - деловодителите работят ежедневно със системата и процедурата. Такова е виждането ми и по отношение на случайното разпределение на делата в гражданско отделение. В него работят петима съдии, като един от тях е също с решение на ТЕЛК, а другият съдия е командирован, като на общо събрание отново следва да бъде решен въпроса за индивидуалната натовареност на колегата със здравословен проблем.

Удачно е, а е и утвърдена практика в много съдилища в страната /така съм работела като съдия в РС/, че в съботно – неделните дежурства, както и празнични дни делата следва да се разпределят от дежурния съдия, след като дежурния съдебен служител го регистрира, тъй като изискват незабавно разглеждане.

С оглед на посочените обстоятелства, съдът се намира пред сериозно предизвикателство, което изисква внимателно планиране, гъвкава организация на работа и справедливо разпределение на натовареността, като се гарантира както ефективност на правораздаването, така и защита на здравето и професионалното спокойствие на съдиите.

Съдът е изправен и пред друго сериозно предизвикателство, което изисква своевременно планиране и отговорен управленски подход. С оглед възрастовата структура на съдийския състав, след четири години, през 2030 година предстои пенсионирането на четирима съдии, а пред 2031 година - на още двама. Тази перспектива създава реален риск от значително намаляване на кадровия капацитет на съда и затруднения при осъществяване на правораздавателната дейност. В подобна ситуация като временна мярка често се прибегва до командироване на съдии от районните съдилища. Това обаче крие риск от прехвърляне на кадровия дефицит към тях и от възникване на сериозни затруднения в работата на районните съдилища в съдебния район.

Поради това считам, че е необходимо този въпрос да бъде поставен своевременно и да се търсят устойчиви решения чрез активен институционален диалог между председателите на съответните съдилища и съдиите в съдебния район, като се търсят навременни решения, които да гарантират кадровата стабилност и нормалното функциониране на съдилищата.

Считам, че при необходимост от командироване на съдии от районните съдилища следва да се прилага балансиран подход. В тази връзка намирам за целесъобразно командироването да бъде за ограничен срок, например до една година, след което при необходимост да се преценява възможността други съдии от районните съдилища в съдебния район да поемат тази функция. Подобна ротационна организация би допринесла за по - равномерно разпределение на натовареността и би предотвратила създаването на напрежение между съдиите, които са с дългогодишен професионален опит и доказани качества. Този подход гарантира не само ефективно покриване на кадровите нужди на Окръжен съд, но и запазване на добрите професионални взаимоотношения между съдиите, като се осигурява равнопоставеност, прозрачност и уважение към опита и експертността на всички колеги.

ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Всички постъпващи книжа в Окръжен съд Монтана се приемат на регистратурата на съда или на електронната му поща. Завеждат се и се предават по направление: на съдебния администратор - за доклад на административния ръководител - във връзка с общо-организационни въпроси за работата на съда или в деловодството и архива - за образуване на съдебни дела или за прилагане на документите по съществуващи такива. Съдебните деловодители докладват още в деня на постъпването или най-късно на следващия ден материалите на председателя, респ. на зам.-председателя за образуване на дела.

Всички заведени документи се сканират за снемането на техен електронен образ, след което се прикачват в деловодната система.

До края на м. април 2021г. образуването и разпределението на делата се извършва чрез въведената от 01.10.2015г. Централизирана система за случайно разпределение на делата /ЦССРД/ и съгласно приетите от Общото събрание на съда и утвърдени от председателя Вътрешни правила за случайно разпределение на делата, актуализирани неколккратно - с цел осигуряване на публичност, безпристрастност, обективност, а и равномерност на натоварването на съдиите. След започване на работа с ЕИСС, от началото на месец май 2021г. и през цялата 2025г. случайното разпределение на делата се осъществява чрез нея. Техническата операция по разпределението на делата се осъществява от председателя на съда - за наказателните производства и от заместник- председателя на съда - за гражданските и търговски производства, чрез използването на служебни

квалифицирани електронни подписи (КЕП). В случаите на отсъствие и на председателя и на зам. председателя, дейността по образуване и случайно разпределение на съдебните дела се възлага на друг съдия с изрична заповед на административния ръководител - за периода на отсъствие на титулярите.

В Окръжен съд Монтана, чрез ЕИСС, се извършва случайно разпределение на съдиите от тройните състави в рамките на съответното отделение и случайно разпределение на съдебните заседатели по наказателни дела, изготвят се и се подписват протоколи, които също се прилагат по делата. ЕИСС позволява и случайно определяне и на втория член-съдия от разширените наказателни състави. Функционалността на компютърната програма за случайно определяне на втория член-съдия от разширените наказателни състави, на съдебните заседатели, както и на втория и трети член от въззивните състави, работи нормално и се прилага без проблеми в работата на двете отделения на Окръжния съд през цялата 2025г.

С внедряването на ЕИСС отпадна проблемът от предходните години с непубликуване на съдебните актове в ЕПЕП, както и на графика на съдебните заседания в интернет. Причината за това беше техническо несъответствие между ЕПЕП и старата деловодна програма - АСУД. Със заробването на ЕИСС този проблем е решен, като към края на 2025г. не са забелязани пропуски при публикуването на съдебните актове и графика на заседанията в ЕПЕП, съответно на интернет - страницата на съда.

По отношение на техническата обезпеченост за работа с новата деловодна програма, както и за прехода към т.нар. „Електронно правосъдие“ ОС - Монтана е положил усилия за осигуряване на необходимите средства за работа на съдиите и служителите си:

Изработени и предоставени са служебни КЕП на всички съдии - за осигуряване на достъп до ЕИСС, включително и дистанционен, ползване на ел. услуги на Агенция по вписванията, НАП и други институции (след надлежно упълномощаване), както и за други служебни задачи (при необходимост) - вкл. и за ЦССРД. Съдебният администратор води регистър на издадените КЕП, с оглед контрол и проследимост на валидността им и предприемане на навременни действия за актуализирането им. С цел избягване всякакви съмнения относно начина на разпределяне на делата, същото се извършва в присъствието на деловодител. Изготвените протоколи за извършеното случайно разпределение на делата се подписват от разпределящия и от деловодителя, присъствал при разпределянето и се прилагат по делата.

Осигурени са служебни квалифицирани електронни подписи (КЕП) на съдебния администратор, системния администратор, служителят „Връзки с обществеността“ и съдебните служители от специализираната администрация.

Във връзка с внедряването на ЕИСС, на всички съдии и съдебни служители, които следва да имат достъп до системата са създадени служебни лични електронни пощи.

Във връзка с решение на СК на ВСС по протокол № 23/15.06.2021г., д.т. 4 и утвърдените с решението Указания относно осигуряване и използване в Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС) на квалифицирани електронни подписи (КЕП) от съдебните заседатели, участващи в състава на съда по наказателни дела, на всички действащи съдебни заседатели на ОС - Монтана са издадени служебни електронни подписи. Последните се съхраняват от съдебните секретари и се предоставят при необходимост. На информационния център на съда е обособено специално работно място, което да се ползва от съдебните заседатели при подписването с КЕП на съдебните актове в ЕИСС.

Информационния център, служба Деловодство и служба Архив са оборудвани с общо четири професионални, високоскоростни сканиращи устройства с цел бързо и безпроблемно сканиране на документите по съдебните дела и последващото качване на електронния им образ в деловодната програма.

Още от началото на 2021 г., във връзка с решение на Пленума на ВСС по протокол № 30, т. 7 от заседание, проведено на 10.12.2020г., както и с цел оптимизиране дейността по връчване на съдебни книжа и призовки и въвеждане на възможност за електронно връчване на същите ОС - Монтана е регистриран потребител в Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ) на Държавна агенция електронно управление. Това обстоятелство е указано на гражданите чрез уведомление на информационния център, както и чрез съобщение на интернет - сайта на съда. Профили в ССЕВ имат всички съдебни деловодители, съдебни секретари, съдебния архивар и съдебния администратор.

3. Материално-техническо и информационно осигуряване

Сграден фонд

Съдебната палата в град Монтана е с 56 годишна експлоатация. В сградата се помещават и извършват дейностите си Окръжен съд – Монтана, част от щатната численост на Районен съд Монтана и Окръжна прокуратура – Монтана, щатът на Областно звено „Охрана-Монтана“ при Главна дирекция „Охрана“ на Министерство на правосъдието. Съставът на ОС – Монтана осъществява дейността си в 11 съдийски кабинета, 1 кабинет на съдебен помощник, 4 броя канцеларии, 3 броя съдебни зали, две архивни помещения. Разрешени са проблемите, свързани с липсата на помещения, които да осигуряват нормални условия за работа на всички съдии и служители в Съдебна палата – Монтана. Оборудвана е регистратура за класифицирана информация, която обслужва Окръжен съд - Монтана и Районен съд - Монтана. Обособен е и функционира информационен център и регистратура на Окръжен съд - Монтана.

В края на 2019г. със заповед на адм. ръководител на ОС - Монтана, на ОЗ „Охрана“ - Монтана е предоставено за ползване още едно помещение - за

кабинет на началника на ОЗ „Охрана“ - Монтана и предвид преминаването им на денонощен режим на работа. Стои неразрешен въпросът с разпокъсаността като разположение на службите на Окръжен съд - Монтана и съдийските кабинети. Окръжният съд се помещава на третия етаж, а секретар – протоколистите се помещават на първия. На първия етаж се помещава и един съдийски кабинет. На първия етаж е и регистратурата, а деловодството на ОС е на третия, което затруднява движението на документо оборота. Наказателно отделение на РС Монтана заема втория етаж от съдебната палата. Част от Окръжна прокуратура Монтана се помещава на четвъртия етаж. Архитектурата на сградата, броят на съдийските кабинети и помещенията на различните служби не позволяват обособяването на зони с ограничен достъп.

Предвид освобождаване на помещения, ползвани от Окръжен съд - Монтана, е изградена адвокатска стая, която от ноември 2017 г. функционира ефективно. В стаята са подsigурени компютърна конфигурация и принтер на разположение на адвокатите. Осигурено е и видеонаблюдение.

Изградена е и стая за почивка на съдиите и съдебните служители в ОС Монтана, която се намира на първия етаж. Същата е особено ценна за съдебните служители, тъй като там могат да прекарват почивките си през работния ден и да не се създават неудобства в съответните служби на съда, които работят от 8.30 ч. до 17 ч. без прекъсване.

През 2025 г. е извършен текущ ремонт в сградата на съдебната палата - подновени са оградните пана на стълбищния парапет, с цел повишаване естетиката на интериора на сградата. Направена е в срок заявка до ВСС за отпускане на средства за следващата 2026 г. за ремонт на външната фасада на съдебната палата от към Читалището в гр. Монтана, която е сериозно увредена от наета от Община Монтана строителна фирма, ремонтирала въпросното Читалище, поради факта, че на поканите на съда Общината да възстанови щетите, не е откликнато.

В края на 2022 г. е отправено искане до ВСС за включване на сградата на съдебната палата в гр. Монтана, находяща се на ул. „Васил Левски“, в инвестиционната програма на Съвета за изграждане на външен асансьор. Палатата е построена през 1969 г., няма вътрешен асансьор, отделните служби са разположени на различни етажи и е изключително затруднено движението на хартиената документация, предвид големия обем на някои видове дела и обемността на веществените доказателства по наказателните дела. Но най-важното - затруднен е достъпа на лица с двигателни увреждания до горните етажи за присъствие по съдебни дела или за административно-правни услуги. Този проблем все още стои неразрешен.

Стои неразрешен и проблема с разширяване зоната за сигурност около съдебната палата в Монтана.

Състоянието на сградния фонд като цяло в Окръжен съд Монтана може да се определи в момента като добро. Има някои недостатъци, които считам, че могат да бъдат отстранени. Имам идеи за това и считам, че мога да ги реализирам с подкрепата на колегите. Съдебните зали, съдийските

кабинети и канцелариите се нуждаят от текущ ремонт и модернизация, за да се осигури безопасна, функционална и спокойна работна среда за съдиите, за съдебните служители и страните по делата. Фасадата на съда, както и надписът „Съдебна палата“ върху нея се нуждаят от освежаване, с цел създаване на добре поддържана и професионално представителна визия на съда пред обществото.

С оглед подобряване на институционалната идентичност и публичния облик на съда, на фасадата на сградата на съдебната палата могат да бъдат поставени отличителни символи – националното знаме, знамето на Европейския съюз и декоративно фасадно осветление, които могат да подчертават значимостта на институцията и да създават по – представителна визия.

На първия етаж в Съдебната палата към момента липсва електронно информационно табло, което да предоставя на гражданите и на страните по делата актуална информация относно насрочените съдебни заседания и съдебни зали. Липсват и електронни табла над всяка една от съдебните зали намиращи се на трети и пети етаж на Окръжен съд - Монтана, от която гражданите и страните по делата да черпят информация за делата, които ще се разглеждат.

Поради липсата на обособени служебни паркоместа, автомобилите на ГД „Охрана“ се паркират върху тротоара пред сградата на Съдебната палата, който се използва от гражданите на преминаване. Това налага да бъде обсъдена възможността за обособяване на специални паркоместа за служебни автомобили и такива на магистрати с оглед подобряване на организацията и безопасността около сградата.

Наказателно отделение на РС-Монтана се помещава на втория етаж на съдебната палата. Значителен е броят на делата по Закона за здравето, които разглеждат колегите. Този вид дела е свързан и с транспортирането на освидетелстваните лица най-често до ДПБ Карлуково. Превозването се осъществява със специализиран транспорт-линейка на здравното заведение, която също паркира върху тротоара пред съдебната палата. През 2025г. колегите от РС-Монтана са разгледали 47 бр. дела от този вид.

Подобряването на материалната база и на организацията в сградата би допринесло за по-добра работна среда за магистратите и служителите, както и за по-удобен и безопасен достъп на гражданите до съдебната институция.

Ще положи дължимите усилия за извършване на необходимите ремонтни дейности, за разрешаване на засегнатите по – горе проблеми, свързани с достъпността в сградата, осигуряване на нормална работна среда и благоприятни условия за труд.

Информационно осигуряване

Информационно - техническото осигуряване (IT инфраструктурата) на ОС-Монтана е в адекватно състояние и се поддържа и развива от системния администратор. Всички работни места са оборудвани с персонални

компютри (в употреба от 2015г.), подходящи за служебните задачи, които се изпълняват на всяко от тях. Основната част работи под ОС Windows 10 като е планирано да се извърши подмяна с преход към ОС Windows 11 при доставка на подходяща техника. Отделно съдът ползва сървъри и NAS устройства, достъпни от локалните машини с идентифициращи заявителите за услуги политики и ограничения.

Персонални принтери са осигурени за всички магистрати, но подлежат на подмяна при смяна на компютър с нова ОС. В употреба са от 2012, 2013 и 2015 година.

Към работните станции има UPS устройства, които за съжаление са от 2004 и 2009 години. Предстои да бъдат подменени при подходящи условия.

За всеки магистрат е конфигуриран преносим компютър (лаптоп) и е осигурена възможност за отдалечен достъп до ЕИСС, с гарантирана сигурност на виртуалната връзка от разстояние чрез инсталирането на приложение „Cisco VPN client - AnyConnect“. Тези лаптопи нямат връзка с вътрешната IT структура на съда.

По отделните служби са разположени копирна машина, мрежови принтери, мултифункционални устройства, документарни скенери. От 2023 година печата и сканирането се увеличава постоянно, така че устройствата се амортизират и периодично е нужна подмяна.

За текстообработка е наличен MS Office 2010 (доста остаряла версия). Използва се ИП „Apis“ през WEB достъп. Където е нужно потребителите имат пълноценен достъп до Интернет. Във ФСО (счетоводния отдел) ползват ИП „Аладин“ - „Човешки ресурси“, „Граждански договори“, „Работна заплата“ и централизиран продукт за счетоводна отчетност.

Съществен организационен и технически проблем възникна във връзка с внедряването на програмния продукт Trellix /забавяне работата на компютъра на потребителя/.

В резултат на това решение бе преустановено използването на антивирусния продукт ESET Endpoint Antivirus, който е доказал своята ефективност в продължение на над 10 години. Към момента липсва пълноценна проактивна антивирусна защита, което създава риск в условията на нарастващи хибридни и трансгранични киберзаплахи.

В Окръжен съд - Монтана са организирани места за общо, но контролирано споделяне на информация. Там се осъществява вътрешен трансфер на документи в електронен вид между службите, както и между тях и магистратите. Осигурен е необходимия достъп до ЕИСС, включително на съдебните заседатели. Сертификатите за електронни подписи се подновяват своевременно и това се отразява в регистър. Трябва да се отбележи, че все още се ползва старата деловодна система АСУД, която няма публична част, но е необходима за някои дела от преди 2023 година.

Съдът е регистриран в Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ), която се поддържа от Министерството на електронното управление (МЕУ), което отговаря за развитието, поддръжката и надграждането на

платформата. Тя ни осигурява изпращането и получаването на електронни документи и електронни изявления от и до страните.

ОС Монтана е приобщен към Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП) и възможностите му се ползват пълноценно както от страните, така и за постъпващи документи в съда.

От края на 2025г. и началото на 2026г. всички граждански съдии са включени индивидуално към системата e-CODEX (децентрализираната европейска система, която осигурява сигурен, оперативно съвместим и стандартизиран електронен обмен на съдебни документи между държавите членки на ЕС. Тя улеснява трансграничните граждански, а в бъдеще и наказателни производства).

Съдът ползва официална електронна поща в домейна “*.justice.bg”, като правилата за обмен са описани на поддържаната от МОС Интернет страница: <https://montana-os.justice.bg>. Всеки документ, пристигнал през нея, трябва да е подписан с валиден сертификат от оторизиран издател, за което следят служителите, обслужващи Обща Регистратура, организирана в съда.

През 2025 година се създаде Съдебен център по медиация към Окръжен съд Монтана, който работи с Районен съд – Монтана, Районен съд – Берковица, Районен съд – Лом през ЕИСС. Тази част на ЕИСС обаче има отделни елементи на недовършеност.

Все по-голямо значение за съда в технологичен аспект има възможността за провеждане на видеоконференции. Тази година има цяло производство на италиански съд с четири заседания, в което обвиняемия изтърпява наказание в България по влязла в сила присъда и чрез такава свързаност беше осъден от италианския съд. ОС-Монтана разполага със система Aver 500, разположена в зала. Ползваме оборудването пълноценно и за обучение. Към системата може да „приобщаваме“ свързаност през ZOOM, Webex, Teams и други приложения. Съобразно възможностите ще се разположи система в още една зала.

4. Финансова обезпеченост на съда

В Окръжен съд – Монтана през годините е изградена и функционира строга финансова дисциплина по отношение на правилното и законосъобразно използване на финансовите ресурси и опазване на паричните средства и стокова материални ценности. Ръководещо е спазване на законовите правила и принципи в Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор, Закона за Държавен бюджет, Закона за счетоводство, указанията на Комисия „Бюджет и финанси“ към ВСС, както и други нормативни актове.

Председателят на съда отговаря за осъществяване на финансовото управление и контрол в ръководената от него структура при спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност.

Също така отговаря и за определяне на целите на организацията, идентифициране на рисковете за постигането им и за въвеждане на адекватни и ефективни системи за финансово управление и контрол.

Финансовото управление и контрол е цялостен процес, интегриран в дейността на съда и осъществяван от ръководството и служителите. То се осъществяват чрез системи за финансово управление и контрол, включващи политики, процедури и дейности, с цел да се осигури разумна увереност, че целите се постигат чрез:

1. съответствие със законодателството, вътрешните актове и договори;
2. надеждност и всеобхватност на финансовата и оперативната информация;
3. икономичност, ефективност и ефикасност на дейностите;
4. опазване на активите и информацията;

В тази връзка в Окръжен съд Монтана са създадени и утвърдени и много вътрешни правила, които подпомагат изпълнението на горепосочените принципи – като например правила за СФУК, Вътрешни правила за управление на човешките ресурси, Вътрешни правила за контрол на процесите по събиране на дължимите държавни такси и присъдени вземания в ОС Монтана, Вътрешни правила за изплащане на възнаграждения на вещи лица, свидетели, преводачи и съдебни заседатели в ОС Монтана, Вътрешни правила за организацията и реда на документооборота при постъпване, изменение или прекратяване на трудовото правоотношение със съдии и съдебни служители, Стратегия за управление на риска, Риск регистър, Стратегически план и много други, регламентиращи функционирането на изградените системи.

Създадена е организация ежегодно за публикуване на страницата на съда на утвърдения годишен бюджет за календарната година.

Ако ми бъде гласувано доверие, като председател на съда ще се ръководя и ще спазвам всички изброени по-горе принципи. За целта ще преразгледам създадените правила и при необходимост ще бъдат актуализирани. Както и след преценка на съответствие на длъжностни характеристики и действително вменени към момента задължения на съдебни служители, същите да бъдат приведени в съответствие.

Разходването на бюджетни средства следва да се извършва при строго дефинирани правила по приоритети и необходимост, целесъобразно, икономично и ефективно, но съобразно нуждите от техническа обезпеченост и не за сметка на трудовия процес, за което ще следя ежемесечно, чрез навременно планиране на предстоящи разходи и недопускане на натрупване на разходи в края на финансовата година, а регулярно месечно, с цел обезпечаване дейността на съда.

5. Кратки данни за дейността на Окръжен съд – Монтана

В този раздел Ви предоставям данни и анализ на постъплението, разглеждането и приключването на наказателните и гражданските дела в

Окръжен съд – Монтана през последните три години- 2023г. – 2025г.

През 2025 г. се е увеличил сериозно броят на постъпилите съдебни дела в сравнение с 2023г, но е с 40 бр. дела по-малко в сравнение с 2024г.

Постъпленията - общо и по видове дела са посочени в сравнителен анализ в долната таблица.

Видове дела	година	Висящи в началото на периода	Общо постъпили дела през отчетния период	разлика спрямо предх. отчетен период	Всичко за разглеждане	разлика спрямо предх. отчетен период	Свършени дела	разлика спрямо предх. отчетен период	Висящи в края на периода
Граждански дела I инстанция	2023	43	136	-	179	-	114	-	65
	2024	65	152	16	217	38	141	27	76
	2025	76	123	-29	199	-18	126	-15	73
Частни граждански дела без жалби за бавност	2023	0	10	-	10	-	10	.	0
	2024	0	4	-6	4	-6	4	-6	0
	2025	0	8	4	8	4	8	4	0
Разгледани жалби за бавност	2023	0	2	-	2	-	2	-	0
	2024	0	0	-2	0	-2	0	-2	0
	2025	0	0	0	0	0	0	0	0
Въззивни граждански дела	2023	59	202	-	261	-	214	-	47
	2024	47	208	6	255	-6	219	5	36
	2025	36	188	-20	224	-31	179	-40	45
Частни граждански дела II инстанция	2023	2	127	.	129	.	112	.	17
	2024	17	258	131	275	146	257	145	18
	2025	18	214	-44	232	-43	219	-38	13
Търговски дела	2023	34	45	-	79	-	48	-	31
	2024	31	47	2	78	-1	42	-6	36
	2025	36	47	0	83	5	52	10	31
Фирмени дела	2023	0	2	.	2	.	2	.	0
	2024	0	0	-2	0	-2	0	-2	0
	2025	0	1	1	1	1	1	1	0
Общо граждански дела	2023	138	524	-	662	-	502	-	160
	2024	160	669	145	829	167	663	161	166
	2025	166	581	-88	747	-82	585	-78	162
НОХ дела	2023	11	34	-	45	-	27	-	18
	2024	18	27	-7	45	0	30	3	15
	2025	15	20	-7	35	-10	29	-1	6
Частни наказателни дела I инстанция	2023	9	239	.	248	.	240	.	8
	2024	8	289	50	297	49	288	48	9
	2025	9	356	67	365	68	350	62	15
Частни наказателни дела	2023	0	17	-	17	-	17	-	0
	2024	0	23	6	23	6	23	6	0
	2025	0	16	-7	16	-7	16	-7	0

Видове дела	година	Висящи в началото на периода	Общо постъпили дела през отчетния период	разлика спрямо предх. отчетен период	Всичко за разглеждане	разлика спрямо предх. отчетен период	Свършени дела	разлика спрямо предх. отчетен период	Висящи в края на периода
Въззивни наказателни дела	2023	22	52	-	74	-	57	-	17
	2024	17	48	-4	65	-9	42	-15	23
	2025	23	33	-15	56	-9	49	7	7
Частни наказателни дела II инстанция	2023	7	54	-	61	-	56	-	5
	2024	5	45	-9	50	-11	45	-11	5
	2025	5	55	10	60	10	55	10	5
Касационни и отмяна по чл.63 и 70 ЗАНН	2023	0	0	-	0	-	0	-	0
	2024	0	0	0	0	0	0	0	0
	2025	0	0	0	0	0	0	0	0
Административно наказателен характер дела	2023	0	0	-	0	-	0	-	0
	2024	0	0	0	0	0	0	0	0
	2025	0	0	0	0	0	0	0	0
Общо наказателни дела	2023	49	396	-	445	-	397	-	48
	2024	48	432	36	480	35	428	31	52
	2025	52	480	48	532	52	499	71	33
ВСИЧКО ДЕЛА	2023	187	920	-	1107	-	899	-	208
	2024	208	1101	181	1309	202	1091	192	218
	2025	218	1061	-40	1279	-30	1084	-7	195

При гражданските дела се наблюдава увеличението на постъпленията само с 4 бр. дела при частно-гражданските дела. С по 1 дело са увеличени търговските и фирмените дела. Всички други видове граждански дела бележат незначително намаление. Общото намаление на граждански дела през 2025г. в сравнение с 2024г. е само с 88 бр. дела.

През 2025г. не са постъпвали жалби за бавност.

При наказателните дела се наблюдава незначително увеличение с 10 бр. дела на често-наказателните дела втора инстанция и значително увеличение на частно-наказателните дела първа инстанция - с 68 бр. Това увеличение на ЧНД първа инстанция се дължи на по-голямото постъпление на т.нар. дела с международен елемент /признаване на наложени административни наказания и наложени наказания по присъди на български граждани за административни нарушения или престъпления, извършени от тях в чужбина, както и на по-големия брой постъпили Европейски заповеди за разследване/, а също и на по-големия брой искания, отправени от Окръжната прокуратура по досъдебни производства. Останалите видове наказателни дела през 2025 г. са намалели в сравнение с тези от 2024г, но общото постъпление по наказателни дела е увеличено с 48 бр.

Общо постъпили дела в ОС Монтана по видове:

Видове дела	Постъпили през 2025 г.	Постъпили през 2024 г.	Постъпили през 2023 г.
Граждански дела I инстанция	123	152	136
Частни граждански дела без жалби за бавност	8	4	10
Разгледани жалби за бавност	0	0	2
Търговски дела	47	47	45
Фирмени дела	1	0	2
Общо първоинстанционни граждански дела	179	203	195
Въззивни граждански дела	188	208	202
Частни граждански дела II инстанция	214	258	127
Общо въззивни граждански дела	402	466	329
ОБЩО ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА	581	669	524
НОХ дела	20	27	34
Частни наказателни дела I инстанция	356	289	239
Частни наказателни дела РАЗПИТИ	16	23	17
Административно наказателен характер дела	0	0	0
Общо първоинстанционни наказателни дела	392	339	290
Въззивни наказателни дела	33	48	52
Частни наказателни дела II инстанция	55	45	54
Общо въззивни наказателни дела	88	93	106
ОБЩО НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА	480	432	396
ВСИЧКО ДЕЛА	1061	1101	920

Наред с постъпилите през 2025 година общо 1061 броя дела от всички видове, в Окръжен съд-Монтана са останали несвършени в края на 2024 година още 218 бр.дела .

Общият брой на висящите дела в Окръжен съд-Монтана - новообразувани и останали несвършени в началото на отчетния период - отразява действителната натовареност на окръжните съдии и възлиза на 1279 броя дела за разглеждане през 2025 г. /за сравнение: през 2024 година този брой е 1309 дела, през 2023 година този брой възлиза на 1107 дела/.

Намалението на общия брой висящи дела през 2025г. се дължи на по-малкото постъпление на дела през тази година в сравнение с 2024г.

Останалите несвършени дела в края на 2025г. са 195 бр. - с 23 бр. по-малко в сравнение с останалите несвършени в края на 2024г. и това се дължи на по-малкото постъпили в съда дела за 2025г. и на стремежа на съдиите за срочно разглеждане и решаване на делата.

През 2025 г. отново сериозно е увеличен броят на разглежданите частно - наказателните дела и това се дължи на множеството Искания от държавни органи на страни-членки на ЕС за признаване и изпълнение на наложени финансови санкции на български граждани за извършени от тях административни нарушения в Чужбина - по РР 2005/214/ТВР на Съвета, на

по-големия брой искания от Държави-членки на ЕС за признаване на техни присъди на български граждани за извършени от тях престъпления в чужбина, на по-големия брой искания за изпълнение на Европейски заповеди със събиране на множество нови доказателства във връзка с изясняване на фактите.

Свършени дела:

Видове дела	Свършени дела през 2025 г.	Свършени дела през 2024 г.	Свършени дела през 2023 г.
Граждански дела I инстанция	126	141	114
Частни граждански дела без жалби за бавност	8	4	10
Разгледани жалби за бавност	0	0	2
Търговски дела	52	42	48
Фирмени дела	1	0	2
Общо първоинстанционни граждански дела	187	187	176
Въззивни граждански дела	179	219	214
Частни граждански дела II инстанция	219	257	112
Общо въззивни граждански дела	398	476	326
ОБЩО ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА	585	663	502
НОХ дела	29	30	27
Частни наказателни дела I инстанция	350	288	240
Частни наказателни дела РАЗПТИ	16	23	17
Административно наказателен характер дела	0	0	0
Общо първоинстанционни наказателни дела	395	341	284
Въззивни наказателни дела	49	42	57
Частни наказателни дела II инстанция	55	45	56
Общо въззивни наказателни дела	104	87	113
ОБЩО НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА	499	428	397
ВСИЧКО ДЕЛА	1084	1091	899

Броят на приключените през 2025 г. в Окръжен съд Монтана дела е със 7 бр. дела по-малко в сравнение с приключилите през 2024 г. дела. Броят на приключените през 2025 г. в Окръжен съд Монтана дела е увеличен с 185 бр. в сравнение с приключилите през 2023 г. дела.

В сравнение с 2024 г., останалите несвършени дела в края на 2025 г. са намалели на 195 бр. /при 218 бр. за 2024 г./. Следва да се има предвид и че голяма част от тези 195 бр. дела са постъпили в края на 2025 г., поради което не е имало технологично време за изпълнение на предвидените в

процесуалните закони предварителни процесуални действия, а също и за разглеждането и решаването им до края на календарната година.

Натовареността на съдиите от ОС Монтана по щат и действителната им натовареност са отразени в посочените по-долу таблици:

		спрямо дела за разглеждане	спрямо свършени дела
Натовареност по щат - ОБЩО	2023	8.39	6.81
	2024	9.92	8.27
	2025	9.69	8.21
		спрямо дела за разглеждане	спрямо свършени дела
Натовареност на гражданските съдии по щат	2023	9.19	6.97
	2024	11.51	9.21
	2025	10.38	8.13
		спрямо дела за разглеждане	спрямо свършени дела
Натовареност на наказателните съдии по щат	2023	7.42	6.62
	2024	8.00	7.13
	2025	8.87	8.32
		спрямо дела за разглеждане	спрямо свършени дела
Действителна натовареност ОБЩО	2023	9.97	8.10
	2024	10.64	8.87
	2025	9.76	8.27

Цифрите, отразяващи действителната натовареност отговарят по-реално на заетостта на съдиите - доколкото за реално може да се приеме само математическото изчисление на бройките дела, без отчитане на останалите фактори - фактическа, правна сложност, брой искове, брой страни, участници в производството, обем на делото, брой наказателни обвинения и др.

Действителната натовареност на съдиите в ОС Монтана е леко намалена през 2025 г. в сравнение с 2024 г. и 2023 г. - поради това, че съдиите са работили при по-добра организираност и с по-висок интензитет, както и поради по-ниския брой новопостъпили дела.

КАЧЕСТВО НА ПОСТАНОВЕНИТЕ В ОКРЪЖЕН СЪД МОНТАНА СЪДЕБНИ АКТОВЕ

През 2025 г. броят на потвърдените решения по граждански дела и такива по въззивни граждански дела, които са потвърдени и по отношение на които не е допуснато касационно обжалване, при обжалвани актове по общо 88 бр. дела за годината, е 68 броя или 77.27 % са оставените в сила решения; 5 решения са отменени, 15 решения са изменени по различни причини.

От общо 32 бр. частни жалби срещу определения на Окръжен съд Монтана, 21 бр. са оставени без уважение, 10 частни жалби са уважени изцяло или частично и по 1 бр. не е допуснато касационно обжалване или 68.75 % от обжалваните определения на Окръжен съд Монтана са оставени в сила или не е допуснато касационно обжалване по тях.

През 2024 г. броят на потвърдените решения по граждански дела и такива по въззивни граждански дела, които са потвърдени и по отношение на които не е допуснато касационно обжалване, при обжалвани актове по общо 73 дела за годината, е 49 броя или 67,12 % са оставените в сила решения; 3 решения са отменени; 2 решения са обезсилени; 19 решения са изменени по различни причини.

От общо 38 бр. частни жалби срещу Определения на Окръжен съд Монтана, 22бр. са оставени без уважение, 13 частни жалби са уважени изцяло или частично и по 3 бр. не е допуснато касационно обжалване или 65.79 % от обжалваните Определения на Окръжен съд Монтана са оставени в сила или не е допуснато по тях касационно обжалване.

През 2023 година броят на потвърдените решения по граждански дела и такива по въззивни граждански дела, които са потвърдени или по отношение които не е допуснато касационно обжалване, при обжалвани актове по общо 100 дела за годината, е 54 броя или 54% са потвърдените решения; 6 решения са отменени; 1 решение е обезсилено; 19 решения са изменени; 14 решения са изменени в частта относно определяне размера на обезщетение при прилагане критерия за справедливост по чл. 52 от ЗЗД, 2 решения са отменени поради отказ или оттегляне на иска във въззивната инстанция, 2 решения са отменени и делото е върнато за ново разглеждане и 2 решения са изменени по обективни причини - поради представяне на нови доказателства на горната инстанция.

От общо 39 бр. частни жалби срещу определения на Окръжен съд Монтана, 23бр. са оставени без уважение, а 15 частни жалби са уважени изцяло или отчасти и по 1 бр. не е допуснато касационно обжалване или 61.54 % от обжалваните Определения на Окръжен съд Монтана са оставени в сила или не е допуснато касационно обжалване по тях.

През 2025 г. по наказателни общ характер дела и въззивни наказателни дела, от общо обжалвани и протестирани 19 бр. дела - по 8 от тях присъдите са потвърдени, по 1 дело присъдата е отменена и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на Окръжен съд /като първа инстанция/, по 1 дело присъдата е отменена и делото е върнато за ново разглеждане от Окръжния съд /като втора инстанция/, 5 присъди са изменени в различни части, 2 дела

са възобновени и след отмяна на постановените по тях актове, делата са върнати за ново разглеждане на първоинстанционния съд, по 1 дело след възобновяване съдебния акт е отменен частично. Процентът на потвърдените първоинстанционни присъди и на наказателните дела, по които искането за възобновяване е било оставено без уважение възлиза на 42.11 %.

От обжалваните общо 9 определения по наказателни дела - 6 бр. са били потвърдени и 3 бр. са били отменени или 66,67 % са потвърдените определения.

През 2024 година по наказателни общ характер дела и въззивни наказателни дела, от общо обжалвани и протестирани 22 бр. дела - по 6 от тях присъдите са потвърдени, по 5 дела присъдите са били отменени и делата са върнати за ново разглеждане от друг състав на Окръжния съд / като първа инстанция/, по 1 дело акта е бил отменен и делото е върнато за ново разглеждане на Окръжния съд / като въззивна инстанция/, 2 присъди са отменени от горна инстанция и са постановени нови, 6 присъди са изменени, 2 дела са възобновени и след отмяна на постановените по тях актове - едното е върнато за ново разглеждане на първоинстанционния съд, а другото - на въззивния съд. Процентът на потвърдените първоинстанционни присъди и на наказателните дела, по които искането за възобновяване е било оставено без уважение възлиза на 27.27 %.

От обжалваните общо 11 определения по наказателни дела - 6 бр. са били потвърдени, 5 бр. са изменени или отменени или 54,55% са потвърдените определения.

През 2023 година по наказателни общ характер дела и въззивни наказателни дела, от общо обжалвани и протестирани 16 бр. дела - по 8 дела присъдите са потвърдени, а по 2 бр. дела актовете са били отменени и делата са върнати за ново разглеждане на първоинстанционния/ 1 дело/ и въззивния съд/ 1 дело/; по 2 дело присъдата е изменена; по 1 дело е оставено без уважения искането за възобновяване, 1 присъда е отменена, а делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на ОС Монтана и 1 присъда е отменена поради настъпила давност за наказателно преследване. Процентът на потвърдените първоинстанционни присъди и на наказателните дела, по които искането за възобновяване е било оставено без уважение, и присъдсата е била отменена поради настъпила давност за 2023 година, възлиза на 62.5 %.

От обжалваните общо 7 определения по наказателни дела - 2 бр. са били потвърдени, 5 бр. са изменени или отменени или 28,57% са потвърдените определения.

Резултатите от проверените по въззивен и касационен ред съдебни актове по граждански и наказателни дела, постановени през 2025г. от Окръжен съд Монтна са съпоставени с тези от предходните две години - 2024г. и 2023г, но следва да се има предвид, че Методиката за индексирание на резултатите от обжалването е променена и силно детайлизирана, което дава по-вярна представа за качеството на съдебните актове след 2023 г. Следва да се отбележи обаче, че за отчетната година цифрите показват

повишен % на оставените в сила съдебни актове по граждански дела и на потвърдените присъди по наказателни дела.

МЕДИАЦИЯ

През 2025г. настъпиха законодателни изменения в областта на гражданското право, свързани с въвеждането на медиацията и приемането на Закона за фалита на физическите лица. Това са нови производства, по които все още няма утвърдена съдебна практика.

С оглед измененията в ГПК, регламентиращи института на медиацията и на основание чл. 84а от ЗСВ Окръжен съд Монтана, през 2025 г. започна процедура по изпълнение на закона и създаване на Съдебен център по медиация.

Със Заповед № 56/28.06.2024г. на Председателя на МОС за съдия, който да ръководи центъра, е определена съдия Живкова.

Със заповед № 85/04.11.2025г. е определено до разкриване на щат за длъжността „координатор на Съдебен център по медиация и назначаването на такъв, функциите на координатор да се изпълняват от А.

3. служител „Връзки с обществеността“.

Със Заповед № 86/04.11.2025г. е регламентиран начина на подаване на документите, свързани с медиацията, възложено е на координатора на съдебния център по медиация да изготви образци на необходимите заявления, които следва да бъдат публикувани на интернет страницата на съда, определено е мястото на провеждане на информационните срещи и медиационните процедури и др.

В изпълнение на тази заповед административните ръководители на районните съдилища в Монтана, Лом и Берковица са определили лица за контакт, чрез които се осъществява организационното взаимодействие с координатора на СЦМ към Окръжен съд - Монтана при провеждането на информационни срещи за процедура по медиация и процедури по медиация в съответните териториални поделения.

От СЦМ са разработени формуляри, съгласно изискванията на Наредба №12 от 28.07.2025 г. за медиаторите и процедурите в съдебните центрове по медиация, предназначени за страните и за медиаторите. На официалната интернет страница на Окръжен съд - Монтана, раздел „Информация за съда“, подраздел „Съдебен център по медиация“, е качена цялата необходима информация, която при нужда се актуализира.

В създадения съдебен център се организира провеждането на информационни срещи за процедура по медиация и процедури по медиация по определен кръг граждански и търговски дела от медиатор, съгласно Закона за медиацията. Към Съдебния център са вписани четирима медиатори, които са преминали специализирано обучение. Бройките, определени от ВСС са 5, но с оглед резултатите от изпитите са избрани само четирима медиатори. Предвид обстоятелството, че законът/ чл.140 а ГПК/ предвижда задължителна медиация по множество дела, четирима медиатори не биха

могли да поемат големия обем/още повече, че медиатора Е. - Лъ е в отпуск по майчинство и към настоящия момент не поема да изпълнява медиационни задължения/, поради което е необходимо да се заеме както свободното място, така и да бъдат открити поне още две бройки за медиатори.

В периода 01.07.2025 г. - 31.12.2025 в Съдебния център по медиация към Окръжен съд - Монтана са постъпили 4 броя граждански дела (2 бр. от Районен съд - Монтана и 2 бр. от Районен съд - Лом), по които страните са били задължени да участват в информационна среща за процедура по медиация от съответния съдия-докладчик. По всяко едно от тях координаторът е определил дата, час и място за провеждане на информационна среща за процедура по медиация, за което незабавно са уведомени лицата за контакт, респективно деловодителите от съответните районни съдилища, съгласно процедурата и изискванията, посочени в чл. 41, ал. 2 от Наредба №12 от 28.07.2025 г. за медиаторите и процедурите в съдебните центрове по медиация, предназначени за страните и медиаторите.

Всички информационни срещи са насрочени за началото на 2026 г.

В периода 01.07.2025 г. - 31.12.2025 в Съдебния център по медиация към Окръжен съд - Монтана няма проведени информационни срещи за процедури по медиация и/или процедури по медиация.

Проверки от ИВСС: През 2025г. и 2024г. не е имало проверки в ОС-Монтана от ИВСС. Такава проверка е направена през 2023г.

Проверки в Окръжен съд - Монтана

1.Комплексна планова проверка на дейността на Окръжен съд - Монтана по наказателни дела за периода от 01.01.2021г. до 31.12.2022г., извършена по Заповед № ПП-23-9/20.03.2023г. на главния инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет.

Съгласно Акт за резултати от извършената КПП с изх. № ПП-23-9/15.06.2023г. са дадени следните препоръки:

Съдиите в Окръжен съд - Монтана следва да положат усилия и да спазват сроковете визирани в разпоредбите на чл. 308, чл. 340 и чл. 243, ал. 5 от НПК. В изпълнение е издадена Заповед № 36/23.06.2023 г. на Председателя на ОС - Монтана;

- В протоколите, в които се отразява унищожаване на вещественни доказателства, следва да се посочи и конкретния начин (способ) за това. В изпълнение е издадена Заповед № 37/23.06.2023 г. на Председателя на ОС - Монтана;

2.Извършена планова проверка на Окръжен съд - Монтана по ЗЗЛД и Регламент (ЕС) 2016/679, възложена със Заповед № ПЛД-23-11/03.05.2023г. на главния инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет.

Препоръки, съгласно Акт за резултати от извършената ПП с изх. № ПП-23-11/07.09.2023 г.:

-Да се прецизира Регистъра на дейностите по обработване на лични данни, като информацията, която е предвидено да се съдържа в него, следва да се разгледа поотделно за всеки регистър, в който се обработват лични данни в съда, включително в контекста на правораздавателната дейност. Когато данните се обработват за целите по чл. 42, ал. 1 от ЗЗЛД, в регистъра трябва да се отбележи дали се извършва профилиране, както и правното основание за операцията по обработване, включително предаването на данни, за която са предназначени личните данни. В изпълнение е издадена Заповед № 85/22.11.2023 г. на Председателя на ОС - Монтана. Регистърът е прецизиран съвместно от съдебния администратор и длъжностното лице по защита на данните.

6.Общ преглед на дейността на районните съдилища в района на Окръжен съд – Монтана.

РАЙОНЕН СЪД МОНТАНА

В Районен съд - Монтана по щат са утвърдени 11 съдийски длъжности, като всички щатни бройки са заети.

С Решение на Пленума на ВСС по Протокол № 31, т.16.5 от 04.12.2025г. е разкрита на основание чл.30, ал.2, т.8 от ЗСВ една нова длъжност „съдия“ в Районен съд - Монтана, считано от 03.01.2026г. и щатът на съдиите от посочената дата е 12 броя, всички щатни бройки заети.

С решение на Съдийската колегия на Висш съдебен съвет, взето по Протокол № 36/09.12.2025 година, т.1.19 за назначаване на младши съдии с продължен срок по чл.240 от ЗСВ през 2025г. е назначена Александра Красимова Нанова - младши съдия в Окръжен съд - Монтана на длъжност „съдия“ в Районен съд - Монтана, считано от 03.01.2026г.

Независимо от отрицателното становище на председателя и такова на общото събрание на съдиите, съдия Виляна Господинова Манова със заповед № К-1968/ 09.12.2024г. на председателя на Апелативен съд - София е командирована в Софийски районен съд, гражданско отделение, считано от 02.01.2025г. за срок от една година - до 02.01.2026г. Със заповед № К-4/ 06.01.2026г. на председателя на Апелативен съд - София е продължено командироването ѝ.

За овладяване на натовареността в отделението, както и за възможността за попълване на състава в гражданско отделение е изпратено становище от председателя на РС - Монтана до председателя на Апелативен съд София и до председателя на Окръжен съд - Монтана при наличие на желаещ съдия от друг съдебен район, отговарящ на законовите изисквания да бъде командирован в Районен съд - Монтана на мястото на съдия Виляна Манова, гражданско отделение за срок от една година. От отговора на Апелативен съд - София се установява, че няма такива желаещи съдии. Двама съдии от РС-Берковица са изразили желание за това, но поради определени

кадрови причини /много малък брой съдии в РС Берковица/, такова командироване е невъзможно.

С решение на Общо събрание на съдиите при РС - Монтана, проведено на 29.10.2025г. съдия Диляна Гладнишка, считано от 01.11.2025г. е изключена от случайното разпределение на делата, поради предстоящо ползване на отпуск поради бременност и раждане от месец декември 2025г.

В РС - Монтана са обособени две колегии - гражданска и наказателна, като двете отделения се помещават в сгради на различни адреси - наказателната колегия се намира в Съдебна палата - Монтана, а гражданската колегия се помещава в обособена сграда. В последната се помещава гражданско отделение - съдии и служби, държавните съдебни изпълнители.

Съдиите по вписванията при РС - Монтана и Служба по вписванията от 09.12.2019г. се помещават на адрес град Монтана, ул. „Свети Климент Охридски“ № 5А, офис № 13.

В Съдебна палата - Монтана на втория етаж се помещава наказателно отделение на РС - Монтана - съдии и служби, съдебния помощник, административен секретар, системен администратор, служба „Архив“, Бюро съдимост, служба „Връчване на призовки и съдебни книжа“, счетоводен отдел и сървърно помещение.

Разположението на двете отделения на РС - Монтана в отделни сгради създава неудобства, но е единственото възможно решение.

Административният ръководител - съдия Десислава Цветкова е председател на наказателно отделение на РС - Монтана, в което правораздават съдиите Красимир Семов, Румяна Михайлова, Даниел Псалтиров и Диляна Гладнишка.

Гражданско отделение на РС - Монтана се оглавява от зам. административния ръководител - съдия Анелия Цекова. Съдии в това отделение са Валя Младенова, Елеонора Филипова, Калин Иванов, Виляна Манова, Искрен Борисов и от 03.01.2026г. – Александра Нанова.

Съгласно решение на Общото събрание на съдиите от 19.12.2025г, считано от 03.01.2026г. новоразкритата длъжност „съдия“ в РС - Монтана, ще бъде заета от съдия Александра Нанова, VII граждански състав.

В Съдебно - изпълнителната служба при РС - Монтана работят ДСИ К. Р. а и ДСИ Е. П. считано от 02.12.2024 г., назначен при условията на чл.68 ал.1, т.4 от Кодекса на труда.

Съдиите по вписванията при РС - Монтана са Юл В. ръководител, считано от 03.12.2023г. до 03.12.2028г. и Йс С.

В Районен съд - Монтана през 2025г. са постъпили за разглеждане общо 4 781 граждански и наказателни дела. Заедно с останалите несвършени към 01.01.2025г. 409 дела, през 2025г. на производство са стояли за разглеждане общо 5 190 дела /7бр. дела продължават под същият номер/.

година	всичко за разглеждане	общо постъпили дела	общо постъпили граждански дела	общо постъпили наказателни дела	общо висящи в начало на периода	общо висящи в края на периода
2025	5190	4781	3332	1449	409	472
2024	5285	4917	3317	1600	368	409
2023	4840	4411	2893	1518	429	368

От горните данни е видно, че през 2025г. в сравнение с предходната 2024г. има намаление на постъпилите дела, но драстично увеличение спрямо 2023г. През 2025г. постъпилите дела са по-малко спрямо 2024г. с 136 бр. дела, но са повече спрямо 2023г. - с 370 бр. дела. Т.е всички дела за разглеждане са по-малко спрямо 2024г, но са повече спрямо 2023г.

През 2025г. в Районен съд - Монтана са постъпили за разглеждане общо 1449 броя наказателни дела.

Постъпленията на наказателните дела за 2023г. са 1518 бр, а за 2024г. са 1600 бр.

Останали несвършени дела в началото на годината са били 97 бр. дела или общо делата за разглеждане през годината са били 1 546 броя.

За сравнение общо делата за разглеждане през 2023г. са 1 661броя, а за 2024г. са 1675бр.

През 2025 година в Районен съд – Монтана, постъпилите граждански дела, в т.ч. и административните такива са 3 332 броя, с 15 броя повече от 2024 година, когато са били 3 317 броя дела.

От тях 3 117 са новообразуваните, 208 са получени по подсъдност, няма върнати дела за ново разглеждане под нов номер и 7 дела продължават под същия номер.

Останалите несвършени от 2025 година са 383, при 312 броя през 2024г, и несвършени 286 броя дела през 2023 година.

Гражданските дела през 2025г. са увеличени спрямо 2024г. с 15бр, но увеличението е голямо спрямо 2023г.

Наказателните дела са намалели спрямо 2024г. и 2023г.

През 2025г. в РС Монтана са свършени общо 4718 дела, от които – 4330 дела в тримесечен срок, или 92 % от делата. Със съдебен акт по същество са приключили общо 3996 дела и са останали висящи в края на периода 472 дела. Обжалвани или протестирани са 355 дела.

От тях наказателни дела: свършени 1457 дела, от които в тримесечен срок – 1317 дела, или 90 % от делата. Със съдебен акт по същество са приключили /свършени/ 1167 дела и са останали висящи в края на периода 89 дела. Обжалвани или протестирани са 130 дела.

От гражданските дела са свършени общо 3261 граждански дела от всички видове. От тях в тримесечен срок са свършени 3013 дела или 92%. Висящи в края на отчетния период са общо 383 дела. Със съдебен акт по същество са решени 2829 дела, от които обжалвани са 225 съдебни акта.

2025 година

дела	свършени дела	в 3-мес. срок	с акт по същество	обжалвани/ протестирани	висящи в края на периода
граждански	3261	3013	2829	225	382
наказателни	1457	1317	1167	130	89

2024 година

дела	свършени дела	в 3-мес. срок	с акт по същество	обжалвани/ протестирани	висящи в края на периода
граждански	3298	3117	2711	253	312
наказателни	1578	1474	1380	132	97

2023 година

дела	свършени дела	в 3-мес. срок	с акт по същество	обжалвани/ протестирани	висящи в края на периода
граждански	2886	2662	2406	134	293
наказателни	1586	1396	1332	188	75

От посочените цифри по – горе може да се направи извода, че постъпленията в съда, като цяло за 2025 година са по-малко спрямо 2024г, но са повече спрямо 2023г, а процентът на свършените дела относително се запазва. Броя на свършените дела в 3-месечен срок също относително се запазва.

Показателят за натовареност по щат 11 бр. съдии на база разгледани дела за 2025г. е 39.32 %. Същият на база решени /свършени/ дела е 35.74 %, а на база постъпили дела е 36.22 %.

Показателят за натовареност по щат 11 бр. съдии на база разгледани дела за 2024г. е 40.04%. Същият на база решени /свършени/ дела е 36.94 %, а на база постъпили дела е 37.25 %.

Показателят за натовареност по щат 11 бр. съдии на база разгледани дела за 2023г. е 36.67%. Същият на база решени /свършени/ дела е 33.88 %, а на база постъпили дела е 33.47 %.

За 2025 г. действителната натовареност /120 човекомесеца/ на база общ брой разгледани дела е 43.25 %, спрямо свършените дела е 39.32%, а спрямо всички постъпили дела е 39.84 %.

За 2024 г. действителната натовареност /132 човекомесеца/ на база общ брой разгледани дела е 40.04 %, спрямо свършените дела е 36.94 %, а спрямо всички постъпили дела е 37.25 %. Действителната натовареност и тази по щат е еднаква, тъй като през цялата година съдът е работел с пълен щат.

За съпоставка през 2023г. действителната натовареност /104 човекомесеца/ на база общ брой разгледани дела е 46.54 %, спрямо свършените дела е 43.00 %, а спрямо всички постъпили дела е 42.41 %.

В периода 07.04.2025 г. – 11.04.2025 година е извършена проверка от Инспектората към ВСС. С нея е направен цялостен анализ и оценка на организацията на административната дейност на Районен съд - Монтана, както и проверка на организацията по образуването и движението на гражданските дела и приключването им в установените срокове, както и за неприключили към момента на проверката производства, образувани преди 01.01.2025 г., както и спазването на разпоредбата на чл. 80 от Правилника за администрацията на съдилищата с оглед влиянието върху натовареността и статистическите данни на съда.

От извършената обстойна и всеобхватна проверка на гражданските дела, постъпили в Районен съд - Монтана през 2023 и 2024 година, отнасяща се до образуването, движението и приключването на делата в установените срокове, както и от извършената проверка по организацията на административната дейност на Районен съд - Монтана е направен извод за много добра организация на работата на председателя на съда и районните съдии.

РАЙОНЕН СЪД ЛОМ

В Районен съд - Лом по щат са утвърдени 7 съдийски длъжности, като всички щатни бройки са заети - административен ръководител, председател и шест съдии: Борислава Славчева - административен ръководител, председател; Албена Миронова, командирована в ОС-Монтана, считано от 02.09.2024г. със Заповед № К- 1155 /23.07.2024г. на адм. ръководител - председателя на Апелативен съд - София, изм. със Заповед № К-1261 от 31.07.2025г, Боряна Александрова, Иван Йорданов, Елица Орманова, Лилия Любенова и Борислав Тончев.

След обявен с Решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по Протокол № 43/19.12.2023г. конкурс за първоначано назначаване, през 2024г. е проведен такъв, който е приключил и с Решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по т.11.55.9 от Протокол № 28 от 25 юни 2024г. /влязло в сила към 31.12.2024г./ е назначен Борислав Тончев, който е встъпил в длъжността „съдия“ на 27.01.2025г.

В РС - Лом има утвърдени 3 /три/ щатни бройки за длъжността „държавен съдебен изпълнител“, които са заети- **Г** **С** **Яс**
Ч **р**ководител от 2024г. до 2029г, назначен със Заповед № СД-01-621/29.06.2022г. на Министъра на правосъдието на осн. чл. 68, ал. 1, т. 4 от КТ и **Г** **Сг** назначена с Трудов договор № СД-01-648/23.08.2024г. от Министъра на правосъдието, на основание чл.68, ал. 1, т. 4 от Кодекса на труда.

Районен съд Лом по шат има утвърдени 2 щ. бр. за съдии по вписванията, които са заети- Й Г В. назначена на основание чл. 68, ал. 1, т. 4 от КТ и Соня Петкова, считано от 17.03.2025г., назначена на основание чл. 68, ал. 1, т. 4 от КТ.

През 2025г. съдиите в РС - Лом са разглеждали граждански и наказателни дела съгласно определената специализация по материя, както следва: Съдия Александрова, съдия Орманова, съдия Любенова и съдия Тончев - граждански състави, а съдия Славчева и съдия Йорданов - наказателни състави.

За 2025 г. в РС Лом са постъпили общо 3474 бр. дела, от които 3031 бр. граждански дела и 443 наказателни дела.

В началото на годината са останали несвършени общо 431 дела, от които 356 бр. граждански дела и 75 бр. наказателни дела.

Общо за разглеждане пред РС Лом за 2025 г. са стояли 3905 бр. дела, от които 3387 бр. граждански дела и 518 бр. наказателни дела.

Брой постъпили за разглеждане и всичко дела за разглеждане за отчетната 2025 година и сравнение с отчетните 2024 г. и 2023 г.

Година	Постъпили всичко дела	Граждански дела	Наказателни дела	Висящи в началото на периода	Всичко дела за разглеждане
2025 г.	3474 бр.	3031 бр.	443 бр.	431 бр.	3905 бр.
2024 г.	3641 бр.	3135 бр.	506 бр.	410 бр.	4051 бр.
2023 г.	3115 бр.	2518 бр.	597 бр.	468 бр.	3583 бр.

През 2025 г. е налице по-голямо постъпление на гражданските дела от наказателните такива. Постъпленията на наказателни дела продължава да намаляват през последните три години.

Натовареност на Районен съд - Лом

		спрямо дела за разглеждане	спрямо свършени дела
Натовареност по шат - ОБЩО	2025 г.	46.49	41.61
	2024 г.	48.23	43.10
	2023 г.	42.65	37.77

		спрямо дела за разглеждане	спрямо свършени дела
Действителна натовареност - ОБЩО	2025 г.	55.00	49.23
	2024 г.	59.57	53.24
	2023 г.	48.42	42.88

От горните таблици е видно, че въпреки командироването на един съдия от РС Лом в ОС Монтана, натоварването на останалите съдии в РС Лом намалява. Това се дължи на по-ниското постъпление на дела през отчетната година, а и на попълването на съдийския състав на РС Лом, който в предходните години е работил в значително намален състав.

Данни за свършените дела през 2025 г.

	Свършени дела	В тримесечен срок	С акт по същество	Обжалвани/протестирани	Висящи в края на периода
Общо	3495 бр.	3225 бр.	3001 бр.	121 бр.	410 бр.
Граждански	3023 бр.	2831 бр.	2683 бр.	75 бр.	364 бр.
Наказателни	472 бр.	394 бр.	318 бр.	46 бр.	46 бр.

За сравнение с 2024 г.

	Свършени дела 2024г.	В тримесечен срок	С акт по същество	Обжалвани/протестирани	Висящи в края на периода
Общо	3620 бр.	3315 бр.	3047 бр.	149 бр.	431 бр.
Граждански	3089 бр.	2902 бр.	2674 бр.	84 бр.	356 бр.
Наказателни	531 бр.	413 бр.	373 бр.	65 бр.	75 бр.

За сравнение с 2023 г.

	Свършени дела 2023г.	В тримесечен срок	С акт по същество	Обжалвани/протестирани	Висящи в края на периода
Общо	3173 бр.	2773 бр.	2655 бр.	147 бр.	410 бр.
Граждански	2545 бр.	2345 бр.	2193 бр.	78 бр.	310 бр.
Наказателни	628 бр.	459 бр.	462 бр.	69 бр.	100 бр.

РАЙОНЕН СЪД БЕРКОВИЦА

Районен съд - Берковица по щат са утвърдени 3 съдийски длъжности, като всички щатни бройки са заети.

До 01.04.2025 г. съдия Петя Здравкова е била в отпуск по чл. 163, ал.1 от КТ поради бременност и раждане. От 15.04.2025 г. - 31.08.2025 г. е била в платен годишен отпуск.

В щатното разписание на съда са записани Юлита Георгиева - и.ф. председател, съдия Петя Здравкова, съдия Деница Цветкова. Длъжността държавен съдебен изпълнител се изпълнява от Мариела Маркова, а длъжността съдия по вписванията се изпълнява от Юлия Петрова, при зает изцяло щат.

При отсъствие на съдията по вписванията или ДСИ, същите взаимно се заместват съгласно заповед на министъра на правосъдието.

Брой постъпили и дела за разглеждане за 2025 година и сравнение с 2024г. и 2023г.

Година	Останали несвършени дела към 01.01. на съответната година	% от делата за разглеждане	Постъпили дела през съответната година	Общ брой дела за разглеждане през съответната година
2025г.	224	14%	1342	1566
2024г.	219	14%	1345	1564
2023г.	218	16%	1117	1335

В РС Берковица, че през последните три години постъпленията на делата, макар и незначително, се увеличават. За 2024г. увеличението е било по-съществено при гражданските производства по чл.310 ГПК и най-вече при заповедните производства. През 2025 г. се наблюдава увеличение при исковите производства, по делата по ЗСПЗЗ и ЗВГЗГФ, частно-гражданските дела и по т.нар. заповедни производства. Незначително увеличение има и при нохдела.

В началото на отчетния период е имало 224 бр. несвършени дела. Заедно с новопостъпилите през 2025 г. общо 1342 бр. дела, общият брой на разгледаните от съда дела възлиза на 1 566 бр. дела.

Натовареност на Районен съд – Берковица

		спрямо дела за разглеждане	спрямо свършени дела
Натовареност по щат - ОБЩО	2025	43.50	37.94
	2024	43.44	37.22
	2023	37.08	31.00

		спрямо дела за разглеждане	спрямо свършени дела
Действителна натовареност - ОБЩО	2025	55.93	48.79
	2024	65.17	55.83
	2023	53.40	44.64

Действителната натовареност показва по - реално натовареността през 2025г. в РС Берковица. Намалението ѝ се дължи на запазеното постъпление на дела в съда за 2025 г. в сравнение с предходни години и на факта, че в определен период от време в съда са работили повече съдии в сравнение с предходните години.

Общо свършени дела:

За 2025 г. - 1366 бр. дела;

За 2024 г. - 1340 бр. дела;

За 2023 г. - 1116 бр. дела;

Останали несвършени дела:

За 2025 г. - 200 бр.;

За 2024 г. - 224 бр.;

За 2023 г. - 219 бр.;

Срочност на постановените от РС Берковица съдебни актове:

За 2025 г. - 81%;

За 2024 г. - 81 %;

За 2023 г. - 79 %

При съпоставка на горните данни се установява, че през 2025 г. в РС Берковица са постъпили почти толкова дела колкото и през предходната 2024 година / 1342бр./1345бр./, свършени са повече дела и са останали несвършени по-малко дела, въпреки продължително незаетия съдийски щат. Наред с това, и срочността на приключване на съдебните дела е запазена. Горното говори за много добра организация на работата.

Анализ за трите РС:

Основните показатели за нивото на правораздаването в районните съдилища са свързани с неговата бързина, определена от средната продължителност на разглеждане на делата до постановяване на съответния съдебен акт; с броя на свършените дела; останалите несвършени в края на отчетния период дела; с качеството на постановените съдебни актове, изведено от резултатите при упражнен инстанционен контрол.

През 2025 година общият брой на новообразуваните дела в сравнение с 2024 г. е намален и в трите районни съдилища.

Останалите несвършени дела в края на 2025 година дела е увеличен само в РС Монтана. РС Лом и РС Берковица се е намалил броя на останалите несвършени в края на 2025 г. дела.

Въпреки непълния съдийски щат в РС Лом и РС Берковица в определени периоди през 2025 г., очевидно в тези Районни съдилища са положени нужните усилия за намаляване броя на несвършените дела в края на отчетния период. Останалите несвършени в края на 2025 г. дела са преимуществено такива, които са постъпили в края на годината и не е имало технологично време за разглеждане и изписване на актовете.

Общата натовареност по щат по брой на дела за разглеждане през 2025 г. е най-висока в РС Лом. Действителната натовареност по брой дела за разглеждане е най-висока в Районен съд Берковица.

Реципрочни са и цифрите, сочещи на общата действителна натовареност по брой свършени дела през 2025 година/ най-ниски в РС Монтана, най-високи в РС Лом, следван от РС Берковица .

Бързината на правораздаването, отчетена чрез процента на свършените в тримесечен срок дела, в Районен съд Монтана през 2025 г. е 92 % и е леко намалена в сравнение с тази от 2024 г. , когато е била 94% и леко увеличена в сравнение с тази от 2023 г., когато е била 91 % .

Бързината на правораздаването в ЛРС през 2025 г. е 92 % и се е запазила с тази за 2024 г., когато също е била е 92 % ,като е леко увеличена в сравнение с 2023 г., когато е била 88 %.

В РС Берковица срочността през 2025 година е била 81 % и също се е запазила в сравнение с тази за 2024 г., когато е била 81 % и е леко увеличена в сравнение с тази през 2023г., когато е била 79 %.

Общият брой на новобразуваните искиви граждански дела е увеличен и в трите районни съдилища през 2025 г.

Заповедните производства са се увеличили само в РС Берковица. В РС Монтана и в РС Лом този вид дела са намалели. Тези производства продължават да държат доста над 50 % от всички постъпили граждански дела и в трите районни съдилища. През отчетната година е въведено т.нар. централизирано електронно разпределение на заповедните производства измежду районните съдилища в цялата страна. Срокът на прилагането му е твърде кратък, за да се правят изводи доколко и по какъв начин това ще се отрази на натовареността на гражданските съдии в Районните съдилища.

Показателят „бързина на гражданското правораздаване“ по първоинстанционни граждански дела /искови производства/ се е запазил само в РС Лом. В РС Монтана и в РС Берковица този показател е влошен.

Общият брой на постъпилите наказателни дела в сравнение с 2024 г. е намален и в трите Районни съдилища.

И в трите районни съдилища от Съдебен окръг Монтана преобладаващата част от постъпилите и образувани през отчетния период наказателни дела от общ характер са за общоопасни престъпления /предимно престъпления по транспорта/ и за престъпления против собствеността /основно кражби/. Постъплението на този вид дела е трайно през последните години.

През 2025г. е намален броя на внесените от Районната прокуратура обвинителни актове само в РС Лом. В РС Монтана и в РС Берковица този брой е увеличен.

7.Обществено доверие, комуникация с медиите, образователни програми.

Окръжен съд – Монтана следва да продължи осъществяването на проактивна комуникационна дейност, целяща преди всичко предоставяне на информация за правораздавателната дейност на съда и повишаване на правната култура на гражданите. Проактивна е онази комуникация, която е

активирана, водена и управлявана от самата институция, за да може да се формира съдържателен публичен дебат по значими и важни теми, както и за да се подобри обществената информираност, разбиране и доверие към ролята и дейността на съда и съдията в обществото. Тя следва да е насочена както към медиите, така и към широката общественост, включително професионална общност, деца, ученици и младежи.

Комуникационната и медийната политика на Окръжен съд – Монтана следва да бъде предвидима, планирана и професионално изпълнявана, което е свързано с разработване на комуникационна стратегия, изготвяне на правила за работа с медиите и подготвяне на концепция за образователни инициативи и публични събития.

Комуникация с медиите

Комуникацията с медиите следва да се основава на ясни правила, включващи конкретни цели, принципи и инструменти. Така се регулират и регламентират взаимоотношенията между съдебната институция, от една страна, и представителите на средствата за масова информация, от друга страна, което е предпоставка за свеждане до минимум на възможни неясноти и колебания за реакция при извънредни, непредвидими и кризисни ситуации.

Ключови инструменти при осигуряването на публичност и осъществяването на комуникация с медиите могат да са официални съобщения (анонси, прессъобщения, пресинформация), утвърждаване на годишна среща на административния ръководител с представители на средствата за масова информация за представяне на годишния отчет, организиране и провеждане на образователни програми, кампании и инициативи.

Взаимодействието между Окръжен съд – Монтана, от една страна, и журналистите от националните и регионалните медии, от друга страна, се осъществява от съдебен служител „Връзки с обществеността“, който познава спецификата на тяхната работа и поддържа постоянна връзка с тях. Това гарантира регулярно, компетентно и юридически издържано предоставяне на информация на средствата за масова информация, осигурява се директна и бърза връзка между съда и медиите.

Регионалните медии и кореспондентите на националните медии следва периодично да получават информация за правораздавателната дейност и работа на Окръжен съд – Монтана чрез изготвени и разпространени до тях прессъобщения, които да се публикуват и на интернет сайта на съда. В Окръжен съд – Монтана се поддържа списък с контакти на национални и регионални медии, до които се изпращат изготвените и одобрените прессъобщения. Ежедневно се извършва мониторинг на тези медии с цел запознаване с публикациите, които отразяват правораздавателната дейност и работа на съда. Поддържат се регистър на изготвените и одобрените прессъобщения и регистър на медийните публикации, като по този начин се

анализира присъствието на институцията в медиите и вида на информацията, която обществото получава.

Актуален достъп до информация

Както медиите, така и гражданите могат да използват интернет страницата на съда като достоверен източник на информация. Секцията „Пресцентър“ е структурирана в тематични раздели и съдържа актуални и архивирани прессъобщения по значими наказателни, граждански и търговски дела, информация за структурата и работата на съда и магистратите, за значими образователни програми и инициативи. В секциите „Информация за съда“ и „Документи“ се поддържат актуални наръчници и правила за работа като „Правила за осигуряване достъп до обществена информация в Окръжен съд – Монтана“, „Вътрешни правила за работа и поведение на съдебните заседатели“, „Вътрешни правила за разпределение на делата в Окръжен съд – Монтана на случаен принцип“ и други, регламентиращи правилата, при които съда взаимодейства с обществото. Друг важен за медиите и обществото източник на информация е Единният портал за електронно правосъдие, който пряко допринася за прозрачността и публичността на институцията чрез публикуваните актове.

При осъществяване на комуникация както с вътрешни, така и с външни публики се прилагат правилата за институционална идентичност на документите в съдилищата на Република България, което гарантира професионална, езикова и визуална издържаност на официалната кореспонденция, протоколните съобщения и покани.

Образователни програми

За повишаване на общата правна култура е необходимо да бъде продължено участието на Окръжен съд – Монтана в изпълнението на две мащабни публични инициативи, ръководени на национално ниво от Висшия съдебен съвет:

1. Информационната кампания „Ден на отворените врати“;
2. Образователната програма „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“.

Информационната кампания „Ден на отворените врати“ се провежда от 2012 г. под надслов „Открито за съдебната власт“. В Окръжен съд – Монтана чрез публичните инициативи и събития, които се организират и провеждат в рамките на тази инициатива, се дава възможност на деца, ученици, младежи и граждани да посетят Съдебната палата и да се запознаят с работата на съдебната администрация и дейността на съдиите. Съпътстващи мероприятия на тази инициатива са различни конкурси за рисунка и есе. Възможно е тази инициатива да бъде обогатена и с други образователни формати като ученически дебати, изложби и презентации за историята на съда и работилите в него магистрати.

Образователната програма „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“ е съвместна инициатива на Висшия съдебен съвет и Министерството на образованието и науката, която се реализира от 2014 г. Програмата е носител на специалното отличие „Кристални везни на правосъдието“ на Съвета на Европа за 2017 г. Чрез програмата младите хора имат възможност да научат за същността на съдебната система директно от практикуващите и работещите в нея и то в сградите на съдебните палати. През годините Окръжен съд – Монтана е реализирал програмата като координатор в партньорство с Окръжна прокуратура – Монтана, Районен съд – Монтана и Районна прокуратура – Монтана. Лектори са съдия Елизабета Кралева от Окръжен съд – Монтана, съдия Калин Иванов от Районен съд – Монтана, прокурор Лилия Илиева от Окръжна прокуратура – Монтана и прокурор Миглена Митрева от Районна прокуратура – Монтана. В програмата се включват ученици от 10, 11 и 12 клас от профилираните и професионалните гимназии в града. По традиция финалът на програмата е чрез симулативен съдебен процес, подготвен и изнесен от ученици, под менторството на координатора на програмата. Младежите сами избират казуса, който разглеждат в съдебно заседание и чрез който поставят фокус върху конкретен проблем за младите хора – от физическото и психическото въздействие от употребата на наркотици през агресията и физическата саморазправа до хулиганските прояви на обществени места. Именно тази елемент от програмата я прави интересна, значима и необходима както с цел превенция, така и с цел повишаване на правната култура.

Всички тези дейности, планирани и разположени в краткосрочен и дългосрочен времеви хоризонт, целят откритост, прозрачност и публичност на работата на съда и на взаимодействието му с различни групи – професионална общност, медии, граждани.

III. Цели за развитие на Окръжен съд - Монтана и мерки за тяхното достигане.

За ефективно функциониране на Окръжен съд Монтана, за повишаване ефективността на работните процеси, за подобряване на дейността на съда и за надграждане на усилията за добро управление намирам, че стратегическите цели за развитието на Окръжен съд Монтана, следва да бъдат развити в няколко насоки, а именно:

1. Управление на Окръжен съд Монтана, оптимизиране управлението на съда за постигане на ефикасност, бързина, качество и прозрачност на правораздавателния процес в разумни срокове, достъпно и предвидимо правораздаване, като се надгражда постигнатото, ефективно съдийско самоуправление;

2. Система от политики и дейности за оптимизиране броя на съдебната администрация, които насърчават разгръщането на пълния образователен

потенциал на наличните човешки ресурси и повишаване на компетентността на съдии и съдебни служители чрез участие в различни форми на обучение и предаване на опита;

3. Развитие и по-широко използване на информационните технологии и електронното правосъдие, запазване и подобряване на добрите практики в административното обслужване на гражданите;

4. Бюджетна политика - законосъобразно, ефективно и целесъобразно изразходване на финансовите средства, управление на съдебната сграда и материално-техническата база;

5. Работа с обществеността за повишаване на общественото доверие към Окръжен съд Монтана и към съдебната система като цяло.

За добро управление на съда, постигане на целите и надграждане на постигнатите добри практики в Окръжен съд Монтана, е необходимо да се изпълняват конкретни задачи, които според мен могат да се детайлизират по следния начин:

1. Досежно първата цел считам, че трябва да се запазят и оптимизират създадените добри практики на организация на работа и осъществяването на контрол за постигане на качествено и срочно правосъдие. Следва да се продължи да се осъществява текущ контрол върху управлението на делата чрез ефективно използване на статистическите данни за работата на съда - натовареност, висящи и приключили дела, спазване на сроковете за насрочване, разглеждане и приключване на делата, анализ на причините за просрочие, отводи/самоотводи на съдии и причините за тях. Може да се засили проверката за редовност на жалбите по съдебните дела на Окръжен съд Монтана с оглед намаляване броя на върнатите за администриране дела от по-горните инстанции. В Окръжен съд Монтана съдиите са разпределени по отделения, като е необходимо запазване на специализацията им по отделения, а организацията на работа винаги може да се промени след обсъждане на Общото събрание на съдиите. Изготвяне на тримесечни справки (по отделения) на забавените съдебни актове и мотивите към тях, които да се обсъждат по отделения за намиране на причините за забавянето и при необходимост на предприемане на действия за преодоляването им, както и решаване на проблема на общо събрание на съдиите, при нужда. Обсъждане на причините за отмяна на съдебни актове и обобщаване практиката, на съдиите по отделения с цел уеднаквяване на практиката и извеждане на добри практики. Провеждане на общо събрание на съдиите, както и по отделения, с цел обсъждане на актуални въпроси и проблеми по правораздаването и по организацията на работата в отделенията и на съда, както и изготвяне на становища по тълкувателни дела, съгласно чл.85 ал.1 т.10 от ЗСВ и по въпроси, свързани с поставени за обсъждане законопроекти, касаещи съдебната власт или други закони. Съобразно конкретно възникнали казуси намирам, че е необходимо да се провеждат съвместни събрания със съдиите от районните съдилища за обсъждане на спорни въпроси и уеднаквяване на практиката по еднотипни казуси с периодичност, преценявана според конкретните възникнали нужди.

В Окръжен съд Монтана, за по-ефективното управление на съда, мисля, че е необходимо да се затвърди практиката за обсъждане и вземане на решения на общото събрание на съда, не само по въпросите, които са от негова изключителна компетентност, но и по всички важни за работата на съда въпроси, което не освобождава от отговорност председателя на съда за взетото конкретно управленско решение. Необходимо е изслушване на различни мнения с оглед вземане на най-правилното и целесъобразно решение. Необходимо е да се продължи практиката за обсъждане и вземане на решения от общи събрания на двете отделения при съгласуване на отпуските, графици на дежурствата, при избор на командирован съдия и други организационни въпроси в отделенията. Да се продължат дейностите по наблюдение и оценка на ефективността и ефикасността на работните процеси и обсъждане резултатите на общото събрание на съдиите с цел, предприемане на мерки за ускоряване на съдопроизводството и недопускане на нарушения, свързани с разглеждане и решаване на делата в разумен срок.

Необходимо е своевременно планиране на бройките за магистрати и съдебни служители, които биха се освободили в резултата на пенсиониране, кариерно израстване, здравословни проблеми и др.

Да се продължи положителната практика на поддържане на комуникация и сътрудничество с административните ръководители на районните съдилища в района, както и с Председателя на Апелативен съд София, а и с други органи на съдебната власт, за споделяне на полезни практики във връзка с решаване на общи въпроси за съдилищата. Да се продължи поддържането на комуникация и работни контакти с различни структури, като прокуратура, органите на МВР, правоохранителни органи, органите на местната власт, адвокатурата и други институции, във връзка с осъществяване на функциите на съда. Ефективни работни отношения с Апелативен съд София, районните съдилища от района на Окръжен съд Монтана, с прокуратурата, адвокатурата, полицията, пробационните служби, с държавни и общински служби.

За мен активното съдийско самоуправление означава самоинициатива, самостоятелност и диалог между съдиите, което подпомага ефективното функциониране на съда и укрепва доверието в управлението му. Съдиите участват проактивно в управлението на съда. Председателят е „първи сред равни“ и следва да бъде отворен за диалог и градивна критика, като насърчава открита комуникация и сътрудничество между съдиите и администрацията.

2. Необходимо за втората цел е да се извършва текущ анализ на кадровия потенциал и проучване потребностите от обучение и повишаване на квалификацията на съдиите и съдебните служители. Необходимо е да се насърчават съдии и съдебните служители за участие, освен в организирани от Национален институт на правосъдието обучения, да участват в различни форми на обучение, организирани от научни учреждения и други организации, като се включват в обучения не само свързани с правната сфера, но и в сферата на икономиката, компютърните технологии,

психологията, техниката и др. Трябва да се организират повече обучения на регионално ниво, което води до възможност за участие на по-голям брой съдии или съдебни служители от областта в обученията. Насърчаване на служителите за участие в дистанционни форми на обучения, което е възможно с оглед на съвременните средства за комуникация и информационните технологии, както и че няма да е необходимо отсъствие от работа. Следва да се стимулират служителите за участия в обучения ежегодно, както и магистратите.

Необходимо е да се осъществява своевременна комуникация между звената в администрацията за преодоляване на рискови ситуации и недопускането им. Необходимо е поддържане на спокойна и позитивна работна среда за пълноценно реализиране на професионалните отношения между служителите, както и между съдиите. Необходимо е още да се продължат усилията за сплотяване на колектива, като се продължи организирането на различни форми на съвместни прояви във връзка с различни празници, поводи и др., съдействащи за развитие на екипност и взаимопомощ. Според мен, могат да се създават анкети под различна форма и по-възможност анонимни, в които съдебните служители да споделят за възникнали проблеми, удовлетвореност от работата и самата организация на работа, отношенията между работещите в съда и други наболели въпроси, които след това да се поставят на обсъждане и предприемане на мерки за решаването им. За постигане на оптимизация на работните процеси, както и с цел недопускане на непланирани, внезапни овакантявания на длъжностни позиции, да се насърчава открит и навременен диалог със съдебните служители, както и с магистратите.

3. Досежно третата цел, намирам че е необходим периодичен преглед на наличната компютърна и периферна техника, и при необходимост изготвяне на мотивирани предложения за закупуване на нова.

При наличното състояние могат да се извършат следните подобрения: 1. подмяна на остарялата компютърна и периферна техника; 2. обновяване на използвания офис софтуер; 3. осигуряване на надеждна и прозрачна антивирусна защита; 4. подобряване на процедурите при внедряване на нови информационни системи; 5. разширяване на видеоконферентната структура; 6. повишаване на нивото на киберсигурност.

ИТ инфраструктурата на Окръжен съд Монтана функционира стабилно и осигурява необходимите условия за изпълнение на основните дейности. Въпреки това са налице обективни предизвикателства, свързани с остаряване на техниката, необходими от софтуерно обновление и повишени изисквания за информационна сигурност. Реализирането на посочените приоритети ще допринесе за повишаване на ефективността, сигурността и качеството на административното и правораздавателното обслужване.

В съда има създадена организация на споделени ресурси за обмен на информация между магистрати и между съдебна администрация, като всеки има определени нива на достъп и права за работа с тях.

В Окръжен съд Монтана се поддържа пълно съответствие между хартиените и електронните документи по съдебните дела. Извършва се текуща проверка на отразените статуси на делата в ЕИСС и при необходимост се извършва корекции във въведените данни. При необходимост следва да се провеждат текущи обучения за работа с ЕИСС, или да се разяснява при необходимост за неизяснени въпроси. В ОС Монтана се поддържа деловодна система АСУД - съдебно деловодство, по която се доработват съдебни дела, образувани преди въвеждането на ЕИСС през 2021 година. Окръжен съд Монтана поддържа правно-информационен сайт, на който се публикуват календар на съдебните заседания, съдебните актове, както и актуална информация, свързана с дейността на съда, като конкурси, обяви и други.

За улеснение при обслужването на гражданите, за тяхно улеснение в съда е позициониран един ПОС-терминал за разплащане по бюджетната и депозитната сметка на съда, който се намира в регистратурата. Тя се намира на партерния етаж в съдебната палата и това е с цел по-добро административно обслужване на гражданите. Това е по-достъпно място и облекчава гражданите, като им осигурява бърз и лесен достъп, още повече на хората със специални двигателни потребности, тъй като към момента Окръжен съд Монтана не разполага с техника, обслужваща тези граждани. Липсва и асансьор.

Считам, че следва да се запази добрата практика, при която работното време на съдебните служители е организирано по начин, който да облекчава гражданите, търсещи административно обслужване, както и проявената от съдебните служители професионално поведение на обслужваните от тях граждани.

4. Четвъртата ми цел, свързана с осъществяване на бюджетната политика в Окръжен съд Монтана за законосъобразно, ефективно и целесъобразно изразходване на финансовите средства, е свързана преди всичко с осъществяване разходването на финансови средства, спазвайки принципа на бюджетна дисциплина. Разходването на средства да е съобразно утвърдения на съда бюджет за необходимите средства и дейности, целесъобразно и ефективно. Продължаване на провеждането на политика за стриктно разходване на бюджетните средства, съгласно установените нормативни актове и правила.

Относно управление на съдебната сграда и материално-техническата база, считам че следва да се планират необходимите средства за подобряването и обновяването им за необходимия период - може дългосрочно, както и краткосрочно планиране. Необходимо е създаване и поддържане на добра работна среда чрез освежаване на фасадата на палатата, ремонт на съдебни зали, канцеларии и кабинети на съдии и съдебни служители за оптимизиране на работните процеси и създаване на оптимални условия на работа. Да се продължи публичното оповестяване на бюджета на съда чрез интернет страницата на съда.

Необходимо е да се продължи изразходването на средствата при стриктно спазване на финансовата дисциплина, извършване на периодичен анализ на състоянието на материално-техническата база от служителя Управление на сгради, за предприемане на адекватни и навременни управленски решения за подобряване и оптимизиране на условията на работа, съобразено с правомощията, делегирани на председателя на съда.

5. Досежно петата цел - работа с обществеността за повишаване на общественото доверие към Окръжен съд Монтана и към съдебната система като цяло, мога да кажа, че съдът ще продължи положителните практики, а именно да информира обществеността за развитието на делата със значим обществен интерес, за даване на своевременна информация за движението на делата, за предоставяне на достоверна информация на достъпен език, спазвайки принципите на етичност и безпристрастност във взаимоотношенията си с националните и регионални медии, както и на защита на личните данни. Продължаване на периодичното информироване на обществеността за конкретните инициативи на съда, за вътрешните правила, за предстоящи програми и проекти, насочени към оптимизиране на работата на съда. Всичко това е с цел изпълняване на Комуникационната стратегия на съдебната власт, придържайки се към възприетата единна политика и стандарти за предоставяне на информация за дейността на съда от органите на съдебната власт, чиято успешна реализация практически е показала положителен принос за повишаване на общественото доверие към работата на съда, като институция и като цяло на съдебната власт. Стратегическите цели са детайлизирани в оперативен план за изпълнението им с конкретни мерки.

В този смисъл е необходимо да се продължи добрата медийна политика - прозрачност, публичност и откритост в работата на съда, популяризиране работата на съда и създаване на обществено доверие в нея.

Необходимо е използване на разнообразен инструментариум за осъществяване на комуникация с медиите - прессъобщения, брифинги, медийни събития, кампании, интервюта и други, с цел повишаване на присъствието в медиите по актуални теми. Запазване на добрите практики, като осигуряване на публичност на отчетните доклади (отчетния доклад на Окръжен съд Монтана се публикува на интернет страницата на съда), както и публикуване на страницата на съда на обяви и конкурси, инициативи, новини и други актуални събития. Следва по-ефективно да се използват наличните ресурси, свързани с осъществяване на комуникационни дейности и в по-голяма степен да се използва ресурса на служителя „Връзки с обществеността“ в координация с административния ръководител. Това ще допринесе за подобряване на публичния образ и общественото доверие към Окръжен съд Монтана и съдебната система, като цяло.

В заключение, считам, че с очертаните цели и задачи ще се ангажирам с модернизацията на Окръжния съд Монтана, така, че той да отговаря на изискванията на съвременното общество и да утвърждава своя авторитет

Необходимо е използване на разнообразен инструментариум за осъществяване на комуникация с медиите - прессъобщения, брифинги, медийни събития, кампании, интервюта и други, с цел повишаване на присъствието в медиите по актуални теми. Запазване на добрите практики, като осигуряване на публичност на отчетните доклади (отчетния доклад на Окръжен съд Монтана се публикува на интернет страницата на съда), както и публикуване на страницата на съда на обяви и конкурси, инициативи, новини и други актуални събития. Следва по-ефективно да се използват наличните ресурси, свързани с осъществяване на комуникационни дейности и в по-голяма степен да се използва ресурса на служителя „Връзки с обществеността“ в координация с административния ръководител. Това ще допринесе за подобряване на публичния образ и общественото доверие към Окръжен съд Монтана и съдебната система, като цяло.

В заключение, считам, че с очертаните цели и задачи ще се ангажирам с модернизацията на Окръжния съд Монтана, така, че той да отговаря на изискванията на съвременното общество и да утвърждава своя авторитет като институция, която работи ефективно, правораздава справедливо и действа прозрачно.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Ако ми гласувате доверие и бъда избрана за председател на Окръжен съд Монтана ще приема този избор не само като професионално признание, а преди всичко като голяма отговорност – към закона, към колегите и към гражданите, които очакват справедливост. Вярвам, че съдът е силен тогава, когато в него има професионализъм, почтеност, взаимно уважение и открит диалог. Именно върху тези принципи ще изграждам своята работа като административен ръководител - като пръв сред равни, който обединява, а не разделя. Вярвам, че авторитетът на съда се изгражда всеки ден – с труда, почтеността и морала на хората, които правораздават, защото доверието в правосъдието започва от хората, които го осъществяват. Ако получа Вашето доверие, ще работя именно за такъв съд. Лесно е да се дават обещания. Истинската отговорност е обаче в решенията, които се вземат всеки ден в работата.

С уважение:

/Димитрина Николова/